

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه (۱۰) اسفند ماه ۱۳۴۷

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- تقدیم پنج فقره صورت دیون بوسیله آقای معاون وزارت دارائی .
- ۳- ادامه مذاکره در کلیات گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور .
- ۴- تصویب صورت جلسه صبح سه شنبه ۶ اسفند .
- ۵- ادامه مذاکره در کلیات گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور .
- ۶- تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه .

مجلس در ساعت چهار بعد از ظهر بعد از ظهر بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

اهری - ریگی - دکتر ستوده - فخر طباطبائی - مهندس معتمدی - اسدی - دکتر خطیبی - مهندس معینی زند - دکتر موثقی - شکیبا - شیخ بهائی .

غائب بی اجازه :

خانم دکتر دولتشاهی .

غائبین مریض - آقایان :

سعیدوزیری - سلیمانی کاشانی - قیاض - دکتر قهرمان - دکتر اسدی - بوشهری - نیمسار حکیمیان - فولادوند - مرندی - امام مردوخ - شیخ الاسلامی - صادقی - دکتر ضیائی .

۲- تقدیم پنج فقره صورت دیون بوسیله آقای معاون

وزارت دارائی

رئیس - وارد دستور میشویم آقای قوام صدری بفرمائید .

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام ریاست صورتی است از دیون بلامحل وزارتخانه های راه - اقتصاد - بهداری و اداره کل هواشناسی و مؤسسه بررسی آفات و بیماریهای گیاهی که بایستی در کمیسیون محترم بودجه مورد بررسی قرار گیرد بدین وسیله تقدیم و تقاضای ارجاع آنرا بکمیسیون بودجه دارم .
رئیس - بکمیسیون بودجه ارجاع میشود .

۳- ادامه مذاکره در کلیات گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور .

رئیس - کلیات لایحه بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور مطرح است آقای دکتر مهدب بفرمائید .

دکتر مهدب - مجدداً اجازه بدارم تا معظم مجلس و همکاران محترم دنباله عرایض را در دفاع از بودجه دولت عرض مجلس مقدس شورای ملی ویرسانم. همانطور که عرض کردم هر ملتی درآمدهایی دارد که مقداری از این درآمدها حتماً متعلق به بانک نسل نیست بلکه متعلق به نسلهای آینده کشور است. درآمدهای عادی مملکت از مالیاتها و سایر منابع است که بیشتر باید در عمران اجتماعی بمصرف برسد درآمدهای حاصله از مناسبت و مخصوص در آمد نفت باید برای سرمایه گذاری و مصارفی بمصرف برسد که بازده اقتصادی داشته باشد و نسلهای آینده مملکت بتوانند از آن استفاده ببرند. بنده حقا و وجداناً این فلسفه را که این سرمایه متعلق به نسلهای آینده هست میپذیرم و عقیده دارم هر اندازه بیشتر سرمایه در زیر بنای اقتصادی گذاشته میشود هر اندازه که بیشتر منابع ما استخراج میشود در این راه خرج بشود نتیجه مطلوبی خواهد داشت (صحیح است) پس ایجاد کارخانه ذوب آهن و لوله کشی گاز، ایجاد شاهراهها، تخصیص اعتبارات عمده برای بالا بردن سطح جنگلها و مراتع و حفظ و نگهداری آنها طبعاً مرجح است بر هر نوع سرمایه گذاری دیگری که بازده اقتصادی مستقیم نداشته باشد ولی همانطور که عرض کردم دولت از نظر حفظ تعادل اجتماعی در راه بالا بردن سطح زندگی مردم در جهات غیر زیر بنایی هم منافع عمدهای بمصرف میرساند و بهمین مناسبت بودجهای تنظیم کرده که تعادل کلیه شئون اجتماعی مملکت در آن ملحوظ است (صحیح است) و سعی میکند ضمن برآوردن خواستههای فعلی ملت ایران ایرانی بهتر و آبادتر بسازد تا نسلهای آینده مملکت در ایرانی بهتر از ایران ما و در امنیت اجتماعی بهتر از ما زندگی کنند مسلماً تاریخ ایران قضاوت خواهد کرد که دولت انقلابی منشأ چه خدمات بزرگی بوده است (صحیح است) و تاریخ ایران قضاوت خواهد کرد که حزب اکثریت در همکاری با دولتی که همانطور که صبح عرض کردم و همانطور که فرمایشات رهبر بزرگ ملت ایران را قرائت کردم سعی بکنند وظایف خود را در قبال ملت ایران انجام بدهد (صحیح است) از لحاظ تعادل بودجه بحث تعادل های بودجه اصولاً مختلف مطرح میشود از

لحاظ تعادل مالی همکار عزیز من جذاب آقای جوانشیر توضیح دادند و استدلال کردند که اگر هم بودجه تعادل نداشت و برای حفظ تعادل بودجه وام از خارج گرفته میشد بشرطی که این وام بمصرف هزینه های زیر بنایی برسد هیچ تزلزلی در تعادل بودجه ایجاد نمیکند (صحیح است) و بهمین دلیل است همانطور که آقای جوانشیر تذکر دادند که معمولاً بودجه ها را در این دوره زمان طرف یکسال معنی نمیشود قضاوت کرد بنابراین بودجه های ۱۰، ۱۵، ۲۰ سال را میگیرند و با توجه به بازدهی اقتصادی ناشی از آنها آنوقت حساب میکنند که این بودجه متعادل هست یا متعادل نیست خوشوقتی از این جهت است که صرف نظر از اینکه در این بودجه وامهایی دریافت میداریم با وجود این با توجه به بازپرداختی وامهای مملکت باز بودجه تعادل پیدا کرده است همچنین تعادل مالی است که دولت با وسایل مختلف سعی میکند که تعادل مالی بالتبیین ارزش پول مملکت حفظ بشود البته اشکالی ندارد همانطور که یکی از همکاران اقلیت تذکر دادند ضمن عرایض بنده که شمارش اقتصادی را از ۱۲٪ هم بالا برید یعنی با انتشار اسکناس ممکن است این کار را انجام بدهند نتیجه بارز این کار تورم خواهد بود نتیجه بارز تورم بالا رفتن هزینه زندگی ولی شاکه شما در این خواهد بود که رشد ۱۲٪ یا بیشتر یا در این حدود ایجاد بکنند بدون اینکه هزینه زندگی به میزان قابل توجهی بالا برود پس بالا رفتن هزینه زندگی (دکتر مدرس) معذرت میخواهم کدامیک از اقلیت چنین مطلبی را گفته اند شنیدم شاید از اکثریت بود که گفته ۱۲٪ کافی نیست (دکتر اسفندیاری - بله اکثریت فرمودند) بنده عقیده دارم که کافی نیست و باید واقعا کوشش کنیم که رشد اقتصادی را حتی المقدور بیشتر بکنیم ولی باید یک کاری بکنیم که هزینه زندگی را در یک سطح معقول به این وضع نگهداریم عقیده من است که هزینه زندگی بالا نرود ولی سطح زندگی و رشد اقتصادی بالا برود و بنابر این برای حفظ ارزش پول وام گرفتن از منابع داخلی هم اشکالی ندارد دولت امریکای متحول در حدود ۴۰۰، ۵۰۰ میلیارد دلار بملت امریکا بدهکار است و این بدهکاری دولت امریکا

دلیل ضعف قدرت مالی دولت امریکا نیست بلکه یک وسیله کنترل پول امریکا در داخل و خارج مملکت است پس انتشار اوراق قرضه هم بهیچوجه تعادل بودجه را بهم میرساند بلکه سبب ببط اقتصادی و وسیله جلوگیری از تورم هست اگر تورم حاصل بشود هزینه زندگی سرعت بالا می رود و بسیار خطرناک است واقعا من نمیتوانم بدون اینکه توجه همکاران محترم را به این کشورها معطوف کنم از نظر هزینه زندگی و درآمد ملی از این بحث و نام بگذرم در بسیاری از کشورهای امریکای جنوبی مثلاً آرژانتین و شیلی حد اکثر رشد آنها ظرف دو سه سال گذشته ۹٪ تا ۱۰٪ بوده است ولی هزینه زندگی آنها این ۲۰ تا ۳۰٪ افزایش پیدا کرده شما بیائید واقعا قضاوت فرمائید قضاوت منصفانه ۱۰٪ تا ۱۵٪ هزینه زندگی بالا رفته ۱۲٪ رشد اقتصادی بالا رفته در اینکه بحثی ندارید پس در این مطالب بحثی نمیشود و خودمان را بسنجیم با بعضی از کشورها که ما رشد خیلی کمتری حتی امریکای رشد اقتصادی شان ۴٪ تا ۶٪ بالا رفته، در همین دوره سال هزینه زندگی ۵٪ تا ۷٪ بالا رفته ما وقتی صحبت میکنیم از یک کشور بی نظر ما یک ثبات سیاسی خاصی است که یک امنیت استثنائی تحت رهبری شاهنشاه و درک بیات شاهنشاه بتوسط دولت و ادعا میکنیم که حمایت ما از دولت حزبی بهمین دلیل است که هزینه زندگی از ۱۰٪ بالا نرفته ولی رشد اقتصادی به ۱۲٪ رسید توجه فرمائید که با تمام سرمایه گذارهای عمده که حاصل شد بخصوص در بخش خصوصی باز هم هزینه زندگی بهمین نسبت باقی ماند در این بخش خصوصی البته معتقد هستم شخصا که هر چه بیشتر جلوگیری کنیم باید سرمایه گذاری بخش عمومی یعنی دولتی از منابع کم بشود و سرمایه گذاری بخش خصوصی زیاد بشود وقتی شما ۴، ۳ سال اخیر را نگاه بیشتری کنید که چطور سرمایه گذاری چندین صد میلیون تومانی در صنایع متوسط امروز آمده حالا این صنایع متوسط خواه موثرا باشد و خواه ساخت در هر حال این سرمایه گذارها شده و این نتیجه بدست آمده من امیدوار هستم همین صنایع متوسط صنایع اتومبیل سازی که متأسفانه هنوز مقداری

از آن صورت موثراست چند سال آینده بیشتر ساخت ایران نبود و اتومبیلی که بازار ایران با احتیاج بازارهای کشورهای همجوار فرستاده میشود یک اتومبیل کاملا ساخت ایران از هر جهت باشد بنده چون میدانم زود وقت همکاران را اگر قسم سعی میکنم یادداشت هام را بکشایم بگذارم و صحبت هام را تمام کنم یکی از اساسی ترین بحثی که در بودجه مطرح است کوشش در حفظ تعادل اجتماعی است یعنی کم کردن فواصل اجتماعی بین افراد اجتماع است شما در این بودجه میبینید در این قسمت در بودجه یک مقدار از اعتبارات تخصیص داده شده به مؤسسات خیریه مثل شیر و حورشید مثل انجمن حمایت کودکان مثل انجمن حمایت معلولین. انجمن توان بختی حتی مؤسسه کروالهای با عهده بن فلسفه این کار همکاران عزیز صرفاً یک فلسفه ذوق و عمق است یعنی هدیه صفا می کنند یعنی گروههای محروم را کمکها میکنند در یک سطح دستاورد همی. همجین پس وسایلی که در این بودجه منصفانه است. صحبت هامند در این بودجه هست کوشش میشود که در صنایع طبقاتی حتی المقدور کم شود. من مالی بر مردم از این منصفانه و غیر مستقیم در چند سال گذشته مالیات مستقیم مادر سال ۱۳۴۶ در حدود ۱۰۰ میلیون تومان بود طبق اسنادی که داریم در سال ۴۸ مالیات مستقیم رسیده به ۱۸۰ میلیون تومان تقریباً دو برابر حال آنکه مالیات غیر مستقیم که بیشتر فشار میآورد روی توده عمومی مملکت و حتی المقدور این مالیات غیر مستقیم باید جای خودش را به مالیات مستقیم بدهد از ۳۰۰ میلیون در سال ۴۷ رسیده به ۵۰۰ میلیون تومان تقریباً ۱۳ برابر شده پس ملاحظه میفرمائید چطور با تکیه های بودجه آهسته ولی با منطوق و سبب این بودجه ایجاد میکند که فاصله طبقاتی اجتماع را کم کند و یک اجتماع مرفه تر بسازد بنابراین در این بودجه وظیفه دولت یک مقدار بالا بردن درآمد ملی و در نتیجه کم کردن فاصله طبقاتی است بحثی شد توسط یکی از دوستان عزیزم راجع به جمعیت و عقیده من شخصاً مطالبی گفته شد که آموزنده بود ولی همانطور که عرض کردم در یک دفعه دیگر شخصاً پیرو میکتب دیگری هستم از لحاظ جمعیت مسلماً جمعیت در هر سرزمین

یکی از عواملی است که سبب استقلال ملت‌ها و قدرت آنها است ولی متأسفانه در این دور و زمان جمعیت تنها عامل یا حتی یکی از عوامل معلوم کننده زندگی آینده ملت‌ها نیست (دکتر صدر - اینطور نیست جناب آقای دکتر مهدب هنوز هم جمعیت مهمترین عامل است) عرض کردم که آن يك فلسفه است و این يك فلسفه، بنده کتابی دارم راجع به کنترل جمعیت که بعد از لحاظ ارادت خاصی که به جناب دکتر عاملی دارم حضورشان تقدیم میکنم مطالعه بفرمایند شاید يك مقدار در نظرات خودشان تجدید نظر کنند بنده هم حاضریم اگر مدارکی دارند بخوانم و ارشاد شوم بهر حال جمعیت خانوادگی دو نفری یا سه نفری در يك سطح رفاه معین است اگر تعداد افراد این خانواده به بیشتر از دوسه نفر یا چهار نفر رسید، سطح درآمد و سطح زندگیشان بهم میخورد و بهمین دلیل وقتی شما از بعضی خانواده‌ها می‌رسید که چرا اولاد چهارم مثلاً ندارید، می‌گوید من ترجیح میدهم يك تلویزیون داشته باشم يك رفاه مختصر داشته باشم حتی جواب میدهم که میخواهم بچه‌ایم را بهتر تربیت کنم جواب میدهم من میخواهم این سه بچه را خوب تربیت کنم جواب میدهم که این سه بچه را خدمتگزار میخواهم تحویل اجتماع بدهم جواب میدهم که اگر من بیش از سه بچه داشته باشم ممکن است نتوانم تربیت کنم و اینها وبال اجتماع خواهند شد من بعنوان يك پدر حقاً عقیده دارم که تا اندازه‌ای باید در خانواده‌ها اولاد باشد که بتوانند اینها را خوب تربیت کنند بنابراین اگر که فقط جمعیت بالا برود این جمعیت تنها غذا بخورد لباس بپوشد، دردی را دوا نمیکند عرض کردم یکبار چه بسیار ممالکی با جمعیت‌های کمتر کشورهای را با جمعیت بسیار برآورد آوردند بنابراین ما باید قدرت نظامی خودمان را بحدی برسانیم که در امنیت کامل زندگی کنیم و باید جمعیت ایران در رفاه باشند و به تعدادی باشند که بتوانند در مقابل خطرات بایستند انصاف نیست مابدون برنامهدهی کنیم جمعیت بالا برود باید برنامهریزی صحیح داشته باشیم که این مملکت که میتواند ۵۰ میلیون جمعیت داشته باشد به آن حد از جمعیت برسد ولی حتماً

باید يك برنامه‌های خاصی تنظیم شود و تحت برنامه‌های خاصی جمعیت اضافه شود ممکن است شما به این نتیجه برسید که در يك خانواده ده اولاد باشد و دولت این ده اولاد را اداره کند بنده شخصاً با این فلسفه موافق نیستم (دکتر صدر - دولت علی ایحال مسئول است خودش که اداره نمیکند) در هر حال صرف نظر از اینگونه اقداماتی که در لابلای بودجه بچشم میخورد برای تعادل اجتماعی بودجه قوانین بسیار مترقی دیگری تقدیم شده که باز نموداری است از کوشش دولت در حفظ تعادل اجتماعی همین قانون واگذاری املاک استیجاری بدهقانها، تشکیل شرکتهای سهامی زراعی، ایجاد صندوق کشاورزی و از همه مهمتر بیمه کشاورزان که بمجلس تقدیم شده این اقدامات مهمی است در رفع فواصل طبقاتی که هنوز متأسفانه در بسیاری موارد با آن روبرو هستیم نکته‌ای که یادم رفت راجع به جمعیت عرض کنم، اینست که در گذشته جمعیت بیشتر در روستاها بود و این بچه‌ها يك کمکی بودند برای پدر و مادرشان از سن ۷ سال ۸ سال ۱۰ سال به پدر و مادر کمک میکردند حالا شهرنشینی سبب شده که خانواده‌ها و اطفال بشهر بیایند بالنتیجه خودبچه که يك واحد اقتصادی بود در روستاها وقتی بشهر می‌آید نه تنها يك واحد اقتصادی نیست بلکه يك ضرر هم هست یعنی آن پدر و مادر مفلوک باید از لباسشان بزنند از خوراکی‌شان بزنند و خرج تعلیم و تربیت بچه‌ای بکنند که مسلماً يك واحد اقتصادی نیست بهمین جهت است که در تمام دنیا کنترل جمعیت امروز مصداق حقیقی پیدا کرده و تمام مذاهب آنرا پذیرفته اند غیر از يك مذهب که فکر میکنم کاتولیکها هستند آنها هم روی عقیده مذهبی خودشان این کار را قبول ندارند و همانطور که میدانید اکثریت با این نظر مخالفند و تقاضای زیادی است از دربار واتیکان که این قسمت هم در مذهب کاتولیک اصلاح بشود و در همین کتابی که من حضور آقای دکتر عاملی تقدیم میکنم این مبحث بتفصیل ذکر شده و عکس بزرگی دارد که چطور مردم در واتیکان جمع شده و تقاضا میکنند که این محدودیت از بین برود و بتوانند خانواده‌ها را در تحت يك نظام معینی در بیاورند من بایک قسمت از فرمایشات آقای دکتر عاملی صدر در صد

۵۰ اقم و آن یعنی بود که بحق راجع سیستان و بلوچستان کردند شهر سیستان و بلوچستان متأسفانه در اثر کم توجهی‌ها صورت نامطلوبی در آمده و سیستان و بلوچستان يك منطقه عدم مملکت هست اتفاقاً بعد از آنکه آقای دکتر عاملی صحبت‌هایشان را کردند بنده با یکی از دوستانم راجع به سیستان و بلوچستان صحبت میکردیم و این صحبت بسیار برای من جالب بود او گفت آنجا دارای آب‌های زیرزمینی فراوانی است و خاش جنگلهای زیادی دارد حق اینست که دولت با تمام امکانات خودش تسهیل بکند کار سازمان‌های خصوصی را که در سیستان و بلوچستان سرمایه‌گذاری میکنند و همین برنامه و بالا بردن رشد اقتصادی و کشاورزی سیستان و بلوچستان سبب خواهد شد که جمعیت بیشتری آن نقطه روی بیاورد و نظرشان تأمین شود جای بسیار خوشوقتی است وقتی میبینیم بسیاری از ایرانیان که در خارج از مرزها زندگی میکنند برون مرز زندگی میکنند در اثر امنیت خاص مملکت ما داوطلب برگشتن بهمین اصلی خودشان هستند بسیاری از هندوها و پارسیان که اجدادشان هزاران سال قبل به هند رفته‌اند حالا می‌لند بر زمین اجدادی خودشان بر زمینیکه با آن عشق می‌ورزند برگردند و مثل من و شما در اینجا زندگی کنند (صحیح است) و این منتهای غرور و افتخار برای ماست من درود میفرستم (دکتر صدر - بشرط آنکه آقای جوانشیر مخالف عقیده جنابعالی نباشند) خیال نمیکند خلاف نظر آقای جوانشیر عرضی کرده باشم آقای جوانشیر هم با من هم عقیده هستند خدا کند همه ایرانیانیکه در خارج از این مملکت هستند بر زمین اصلی و مقدسشان برگردند بجای اینکه در خارج خدمت کنند بمملکت خود، ملت خود و شما و ما خدمت کنند. بحثی شد راجع بوزارت بهداشتی من واقعاً اینجا باید يك نکته را مورد توجه قرار بدهم در این پیشرفتهای یکسال گذشته وزارت بهداشتی از صفحه ۸۵ تا صفحه ۹۱ شرح فعالیتهاست اینجاقط اشاره شد يك خط این برنامه‌ها یعنی همان مرکز بهداشت و تنظیم خانواده در صورتیکه وقتی من برنامه يك وزارتخانه یا يك سازمانی را مورد انتقاد قرار میدهم لاف اول این شش صفحه را نگاه میکنم خدماتی را که کرده نگاه میکنم

و ضمناً در يك نکته که بنظر من کوتاه‌تری کرده آنرا تذکر میدهم، صحبت درمانی شد، من آنمیدانم شاید همکاران عزیز من در حزب وان ایرانیست موافق سیاست درمانی دولت باشند یعنی عقیده داشته باشند که وسایل درمانی و امکانات درمانی مردم را دولت باید در اختیار ملت قرار بدهد اگر اینطور باشد من فکر میکنم این فکر و این فلسفه کاملاً صحیح نیست جناب آقای یزیشکیپور آبا عقیده دارید که وسایل درمانی را دولت نباید فراهم کند برای ملت یا دستگاههای خصوصی برای مردم (یزیشکیپور - دولت مسئولیت دارد) من اجازه می‌خواهم از این کتابیکه سرمشق همه ماست و از این کتابیکه راه و روش زندگی ماست الهام بگیرم و يك نکته راجع بوزارت بهداشتی و مسئولیت وزارت بهداشتی حضور همکاران عزیز عرض کنم، که بدانند وظیفه وزارت بهداشتی آنطور که شاهنشاه ما نظر دارند و ما باید آنرا حکماً اجرا کنیم چیست و آیا وزارت بهداشتی در انجام خدمات خودش موفق بوده یا موفق نبوده. از سخنان شاهنشاه در شرفیاسی رؤسای وزارت بهداشتی «از زحماتی که کارمندان وزارت بهداشتی برای پیشگیری و با متحمل شده‌اند قدر دانی میشود» اصولاً این سیاستی است که وزارت بهداشتی باید پیش بگیرد دستور و به حکم شاهنشاه پیش بگیرد و همین سیاست و همین وظیفه را هم انجام داده، این دستوری که نتیجه فعالیت‌های گذشته وزارت بهداشتی در سالهای گذشته بوده است، اصولاً وظیفه اول وزارت بهداشتی، بهداشت و پیشگیری است، نه تنها در موارد حاد بلکه همیشه باید برنامه‌های وسیعی برای پیشگیری بیمارها در دست اجرا داشته باشیم مخصوصاً با يك تماس دائم با سازمانهای بین‌المللی از آخرین اطلاعات استفاده نائیم و همواره مترصد باشیم که پیش‌بینی لازم در جلوگیری هر نوع بیماری بکشور بعمل بیاید، چند سال قبل بود که غافلگیر شدیم و مواردی از وبا پیدا شد ولی آن موقع هم اقدامات وسیع شد که در نتیجه بیماری خاموش و ریشه کن شد (بکنفر از نمایندگان این چه دلیلی شد، که دولت مسئولیت تنظیم سیاست درمانی را ندارد) (بکنفر از نمایندگان - اگر وزارت بهداشتی نمیتواند وظایفش را انجام دهد امریست جداگانه)

فرمایشات بعضی از همکاران سبب میشود که من بنوائی برسم و آبی بخورم، در این بحث تعادل اجتماعی باید به نکته‌های اشاره کنم که یکی از همکاران عزیز من در حزب اقلیت فرمودند و آن بحثی بود در خصوص یکی از بخشهای عمده که کیلومتر به معنی لنده و نامهای را که یکی از کارمندان دولت از این بخش حیاتی مملکت بجهت دلیل نمیدانم نوشته بود و روزنامه‌های دانسته یا ندانسته آنرا چاپ کرده بود. همکار از جنم ما هم آنرا با حسن نیت هر چه تمامتر در اینجا قرائت فرمودند لنده همانطور که عرض کردم يك بخش عمده که کیلومتر است و متأسفانه باید بگویم که لنده تا چند سال پیش از لحاظ اجتماعی تاریکترین نقطه‌ای بود که می‌توانستید در نقشه ایران پیدا کنید یعنی هرگز فتوایلیزم، هرگز خان خان بازاری و همانجائی بود که سرغام پورها زندگی میکردند و اینجا جائی بود که کسی جرأت رفتن بدانجا را نداشت حتی ژاندارمها ولی پس از انقلاب بزرگ اجتماعی ما و پس از بسط امنیت در نتیجه اجرای عدالت پهلوی، این منطقه هم که یکی از سیاهترین نقاط نقشه ایران بود به سبیدی گرائید (صحیح است) و کارمندان دولت با آنجا رفتند و شروع بخدمت کردند و من اینجا باید بحق و از صمیم دل من فارسی میتوانم راجع بفارس اظهار نظر کنم چون مقداری واردم که اینجا چه ستمهایی از دست خانان خان بازیها کشیده بودند پس مأمورین دولتی رفتند امنیت را هم با خود با آنجا بردند و من از مأمورین پستی مملکت کمال سپاسگزاری را دارم که دفتر پستی در لنده ایجاد کردند که نموداری از امنیت بود، من صحبت از این نمیکنم که يك نامه در شد باشد در مرحله اول هر ایرانی باید در هر کجای مملکت که باشد اگر يك نامه‌ای داشت باید وسائل سرویس برای او فراهم باشد بنابر این صرف نظر از اینکه در لنده دفتر پستی هست آنجا مرکز تبدیل پستی است یعنی در هفته دو بست تبدیل میشود یعنی هشت تاده نامه سفارشی و هشتاد تاده نامه معمولی دارد من خیال میکنم این جوانی را که رئیس دفتر پستی است و نامه‌های نوشته یکی از روزنامه‌ها و روزنامه هم آنرا چاپ کرده متأسفانه و بدبختانه اغوا کرده‌اند و او تحت تأثیر بعضی افراد قرار

گرفته که ممکن است خیال کنند با اینگونه وسائل میتوانند دوران قبل از انقلاب را در آنجا ایجاد کنند و امنیت را از آنجا ببرند (صحیح است) اینها اشتباه میکنند و امنیت آنجا هست و اینگونه تحریکات هم کوچکترین ارزش و تأثیری در امنیت مملکت ندارد (احیثت) ارتش ایران حافظ مرزهای ایران است و مملکت ما امروز با این گونه نامه‌ها که نادانسته از طرف یکی از مأمورین دولت در يك روزنامه چاپ میشود تأثیری در بنای قضیه ندارد بنابر این اگر واقعا بحثی بود حق بود راجع به يك منطقه امنی صحبت میشد ولی این نامه نمودار وصفی است که متأسفانه قبلاً در آنجا بوده و انشاءالله هرگز دیگر تکرار نخواهد شد حالا اگر واقعا همکاران من در حزب دیگر عقیده دلند که این دفتر پستی در آنجا نباشد اشکالی ندارد ممکن است بردارند ولی مسلماً هزاران هزار ایرانی یا کثرتی که در آنجا زندگی میکنند فرادطا خواهند داد که ما پست و تلگراف میخواهیم (مؤید امنیتی) ایشان گفتند پستش منظم نیست چه ربطی دارد با امنیت یا بودن یا نبودن دفتر پستی (عرض کنم از این مباحث که بگذریم همانطور که عرض کردم این بودجه يك تعادل خاصی ایجاد میکنند و کوشش میکند که درآمد های ما حتی المقدور صرف هزینه‌های زیر بنائی بشود و نموداری بارز همانطور که صبح عرض کردم کوشش در حفظ جنگلها و بهبود مراتع مملکت است که مسلماً شاید بهستین ماتوانیم زیاد از آن بهره‌برداری کنیم ولی مسلماً نسلهای آینده مملکت ما با جنگلهای سرسبز و مراتع بسیاری روبرو خواهند شدند و وقتی بشمال مسافرت میکنم از لحاظی متأثر و از جهت خوشوقت میشوم، متأثر میشوم بخاطر اینکه کوههاییکه سابقاً جنگل و مرتع بوده امروز از بین رفته و بصورت خاک خشک درآمد و خوشحال میشوم چون مبینم دستگاههای دولتی لاف بل بفکر احتیای اینها افتاده و با کمال لیاقت کوشش میکنند که این نقاط مجدداً بصورت اولیه در بیابانها از جاده اتوبان کرج که میگذرید دست راست نگاه کنید این جنگلها را مبینید نمیدانم چندین هزار هکتار سال گذشته و سال قبل و سه برابر هکتار سال قبل سال آینده درختکاری میشود آقایان درخت کاشتن کار آسانی نیست این وسائل میخواهد

مأمورین باید توی این کوهها کار بکنند تا این جنگلها را احیا کنند اینجا معنی تعادل حقیقی اقتصادیست تنها در شمال نیست، حوالی فرودگاه شیراز هم جنگل کاری شده در جنوب هم بهمین وضعیت هست، يك سنت قدیمی ما، يك سنت ملی ما، يك آئین مقدس ما که جنگل کاری است دولت دارد بخوبی انجام میدهد (مهندس بارمحمدی) تنها در این قسمت نیست در اردل صد هزار هکتار جهت اسکان شن روان و در سبزوار هم ۸۰ هزار هکتار انجام شده) هر کس که مشاوت است بیاید برویم و ببینیم من این را از صمیم قلب میگویم و استدعا میکنم که دولت وسایلی را فراهم کند که نمایندگان دولت بتوانند با این اعمال افتخار آمیز روبرو بشوند و بدانند که ما سرمایه گذاری برای خودمان نمیکنیم (روحانی) کنار جاده کویر را جنگل کاری کردند بلکه همه غرور آمیز است بنابر این با تمام این تفاسیل می‌آئیم میگوئیم که حسن به حسین نامه نوشته پس ما با دولت مخالفیم (صحیح است) این که نمی‌شود این از روی انصاف نیست بنابر این وقتی با این مباحث روبرو میشویم بیاییم در اکثر وزارتخانه‌های مختلف حتی وزارت کشاورزی را ببینیم که چطور کوشش میکنند که سطح کشاورزی را در مملکت بالا ببرد (دکتر اسفندیاری) حتی وزارت کشاورزی؟ (میگویم جناب آقای دکتر اسفندیاری از لحاظ وضع سیاسی و نظامی خیال میکنم این قسمت از فعالیت دولت مورد تأیید همکاران محترم قرار گرفت و دیگر نقمی حتی در این باره نگرقتند و ایرادی روی نکته‌های نگذاشتند مسلماً ما امروز در نتیجه سیاست مستقل ملی در این دنیا سر بلندیم و در این دنیا سر بلند زندگی میکنیم که در کشوری زندگی میکنیم که سیاست خارجی آن از پادشاه مملکت الهام میگردد و بی‌ریزی میشود بر اساس سنن ایرانی یعنی رنگ و بوی ایرانی دارد و هیچ ابسعی آخرش نیست جز اینکه ایرانیسم است و این سبب غرور و افتخار و مباحثات برای ما است (پزشکیور) از پیشوندیان چرا نگرانید؟ (من هیچ اظهار نگرانی نکردم اگر عریض من سبب نگرانی است که من عرض ندارم (پزشکیور) اظهارات جنابعالی اسباب نگرانی هست) از لحاظ نظامی دوستان منم تذکر دادند متأسفانه

بیش از این با توجه به تعادل‌های اقتصادی و اجتماعی دولت نتوانسته که برای امور دفاعی تخصیص بدهد محدود تخصیص این بودجه در حدود ۱۲ تا ۱۳ درصد بقرب کمتر از کشورهایی است که در دنیا هستند و این ۱۲ درصد تخصیص اعتبار دفاعی با بودجه امنیت مملکت خود يك دلیل سیاست مسالمت آمیز مملکت و دولت ایران است ولی البته همانطور که دوستان تذکر دادند و شاهنشاه بارها فرمودند تا موقعیکه خلع سلاح عمومی انجام نشده ما يك لحظه نمیتوانیم از تقویت قوای انتظامی غافل باشیم و من اطمینان را از طرف حزب اکثریت میدهم که اگر لازم باشد دولت میتواند بودجه عمرانی و اجتماعی مملکت را برای دفاع از مملکت در اختیار قوای انتظامی و امنیت مملکت بگذارد (صحیح است) ما موقعی میتوانیم خوب زندگی کنیم که در محیط امنی باشیم، موقعی میشود سرمایه گذاری کرد که مملکت امنیت داشته باشد پس اول امنیت بعد اقتصاد و امثالهم (صحیح است) و بنابر این در صورتیکه لازم باشد صرف نظر از بودجه دولتی خیال میکنم که ایرانیان میهن پرست در این مملکت زیادند شاید تمام کشور ایران از همه چیز خود خواهد گذشت و از جان و دل زندگی را در اختیار ارتش برای حفظ و حراست مرزها خواهد گذاشت (صحیح است) با تمام این تفصیلی که عرض کردم متأسفانه نکته‌های که در سال پیش عرض کردم باید تکرار کنم و آن وضع حقوقی افسران ارتش است دو سال پیش هم در اینجا همین نکته را عرض کردم افسران ارتش روی مناعت طبع و شجاعت اخلاقی نمی‌آیند در روزنامه‌ها بنویسند که حقوق ما کم است و اضافه کنید مانند بسیاری از گروهها که این کار را میکنند ولی همانطور که عرض شد انصاف نیست واقعا يك فرمانده ارتش در غرب مملکت در حالیکه دو یاسه استاندار در حوزه امنیتی او زندگی میکنند نصف حقوق يك استاندار به او بدهند این را باید ملت ایران بداند که این سر بازان جانباز شاهنشاه بدون توجه بحقوق و امور مادی زندگی میکنند (صحیح است) این را ملت ایران باید بداند که هر روی شجاعت و مناعت طبع اینها است که اینها روی حقوق خود بقول معروف تق نیزند (صحیح است) ما در این مملکت در حدود ۲۰۰

نفر امیر داریم حقوق يك سرتیپ ۳ هزار تومان حقوق يك سپهبد یا ارتشبد در حدود ۴۰۰۰ تومان (بکنفر از نمایندگان - اینقدر نیست سه هزار یا صد تومان است) بلکه میفرمایند ۴ هزار تومان هم نیست ملاحظه میفرمائید عضو فلان هیئت مدبره شرکت ۶ یا هفت هزار تومان میگیرد عضو فلان هیئت مدبره فلانقدر میگیرد این صحیح نیست (دکتر فریوز - آفرین ما هم همین را میگوئیم) بلکه ما هم همین را میگوئیم و من صمیمانه از دولت خواهم میکنم مناعت طبع آنها بجای خود آنها شاید هم پول زیادتر نگیرند و بگویند بروید صرف تسلیحات و امور دفاعی بکنید (صحیح است) ۲۰ بقدر مناعت طبع دارند ولی باید بفکر آنها بود و نباید گذاشت که يك افسر ارتش با این مناعت طبع در این سطح زندگی متوسط زندگی کند (مهندس عطائی - باساینها را هم بگویند) عرض کردم ارتش ایران صرف نظر از حافظه بودن مرزهای کشور اصولاً يك مکتب آموزشی در مملکت است ارتش سعی میکند این نظام وظیفهها را وقتی که گرفتند بهتر از روز اول برگرداند اگر بیسواد باشند آنها را باسواد میکنند اگر استعداد رانندگی داشته باشند رانندگی با آنها یاد میدهد بطوریکه وقتی بر میگردند سر بار اجتماع نباشند پس این بودجهای که ما باین تفصیل تمام این ۱۲ درصد را در اختیار ارتش میگذاریم مقدار زیادی غیر مستقیم باز هم صرف امور آموزشی امور انتظامی و امور اجتماعی و امثالهم میشود اینها بار ملت ایران در زمان صلح هم هستند در زلزله خراسان ارتش بود که آمد بشیر و خورشید کمک کرد در همین سیل خوزستان تمام قوای سه گانه مملکت جناب آقای عباس میرزائی بحرکت درآمدند (صحیح است) و توانستند جلوی سیل را بگیرند و از خسارات مالی و جانی جلوگیری کنند خداوند بهمه آنها و کلیه افرادی که کوشش میکنند رضایت ملت ایران را بدست بیاورند توفیق بدهد (انشاءالله) امیدوارم آنهاست که خادم مملکت هستند بیشتر موفق بشوند تا بتوانند بیشتر خدمتگزار باشند تا بتوانند در مقابل پادشاه خودشان سفید رو باشند (احسن) اینجا است که من از صمیم قلب باین دولت و به بودجه این دولت برای

موافق میدهم برای اینکه بنده ایمان دارم که این دولت خدمتگزار شاهنشاه و خدمتگزار ملت ایران است بهمین دلیل بود که عرایض از قلب بیرون آمد و امیدوارم که در قلب دوستان نشسته باشد و واقعاً ملت ایران قضاوت کند که این بودجه تنظیمی که دولت حزبی به مجلس حزبی تقدیم کرده است چه اندازه برای رفاه اجتماعی و بالا بردن سطح اقتصادی و بهبود وضع زندگی حال و آینده ملت ایران مؤثر است در همانته لازم میدانم از مقام معظم ریاست مجلس که در تمام چند جلسه گذشته با صبر فراوان که مخصوص ایشان است، صمیمانه و از قلب سیاستگرایی بکنم و لازم میدانم از تند نویسان مجلس که واقعاً کار بسیار سختی دارند و سعی میکنند تمام گفتههای ما را آنطور که هست ثبت کنند که در تاریخ بماند تشکر کنم (صحیح است - احسن) و من از ایشان خواهش میکنم که کوشش کنند عرایض شخصی بنده را لافل - يك طوری بنویسند که بهتر از عرایضم خوانده شود بیش از این مصدع نمیشوم از توجه نمایندگان حزب اکثریت و توجه و عنایتیکه سایر همکاران عزیز من در هر دو حزب، حزب مردم و حزب پان ایرانیست کردند سیاستگرایی میکنم (احسن) .

رئیس - آقای طباطبائی تشریف بیاورید .

طباطبائی - بنده مقدمتاً لازم میدانم از بیانات گسترده جناب آقای دکتر فهدب تشکر بکنم بقدرت بیان و دل انگیزی استدلالیکه خاص ایشان است باشان تبریک عرض میکنم والا اینکه ضمن استدلالها ایشان بحمدالله موفق شدند در همه گوشه و کنار این مملکت بهشت جانفزا بسازند خدا بر عمرشان بیفزاید (انشاءالله) (دکتر مهندس خلیلی متشکرم) و اما در تأیید فرمایشات ایشان و بر خلاف دستوری که فرمودند مسائل جزئی را مناط اعتبار مسائل کلیه قرار ندھیم بنده نامه ای را که امروز بر ایام رسیده میخوانم البته از وزیر محترم کشور تقاضا میکنم این نامه را بحسن نیتها و علاقمندیهای نویسنده اش ببخشند و موجب نراحتی او نشود همانطور که ملاحظه میفرمائید نامه مارک وزارت کشور استادداری فارس فرمانداری شهرستان ممسنی

را دارد نامه به امضای آقای سید مهدی بهزادی بخشدار ماهور میلانی است من یقین دارم عده زیادی از آقایان نمیدانند که ماهور میلانی کجا است من یقین دارم اگر از آقای مهندس گلرخی هم بپرسیم ماهور میلانی کجا است حضور ذهن برای دادن جواب فوری ندارند میگویند نه اجازه بدهید از ایشان بپرسیم آقای وزیر منابع طبیعی اجازه بدهید آقای وزیر محترم منابع طبیعی به این سؤال جواب بدهند فرمودند نمیدانم اشکال ندارد (مهندس اسدی - سمیع - آبا جنابعالی اسامی تمام دهات ایران را میدانید؟) بنده وظیفه ای ندارم ولی وظیفه يك وزیر هست که این مطالب را بداند بهرحال نامه این است جناب آقای دکتر بیگانه میخوانم بخاطر اینکه بعدها اگر ضمن مطالبم خدای نخواستہ اسائه ادبی بشود توجه بفرمائید که واقعاً بر اساس يك دل ستوخه و حتماً کثیر علاقه این مطالب را عرض میکنم شماره نامه ۴۰۹ تاریخ نامه ۳/۱۲/۴۷ نیمسار معظم سپهبد یزدان پناه ریاست محترم بازرسی شاهنشاهی مختبراً عرض میرساند مدت دو سال است با اینکه در باب امیر میر کز بخش ماهور میلانی يك ساختمان در مانگه مجهز هفت میلیون ریالی (اعتبار ظاهر آ هزینه بدولت تعلق گرفته) وجود دارد دکترو دارو برای این درمانگه اختصاص داده نشده ۱۵ هزار جمعیت این حدود بطور کلی بهداشت آنها قایل نیست و حتی يك واحد درمانی ندارند این موضوع مکرر بمقامات مربوط گزارش شده و با این که چندین مانه بیشتر نیست که بنده افتخار خدمت در این بخش دارم طی نامه های عدیده از مقامات مسئول استان خواسته شده نسبت به تأمین بهداشت اهالی بخش مذکور اقدام نمایند ولی متأسفانه بمطلب توجه و عنایتی نمیشود یعنی گوش مسئولین امور بهداشت حضره شنیدن این حقیقت دردناک و چاره اندیشی نیست در بخش حومه فاصله مرا کرطبی مصری، آب بخشان تا مرکز شهرستان که دارای بهداری و درمانگه و سازمان شاهنشاهی است تقریباً بیست کیلومتر است ولی در بخش ماهور میلانی يك واحد درمانی وجود ندارد و فاصله بابا سبزر مرکز بخش ماهور میلانی تا کازرون و نورآباد که

سازمانهای طبی وجود دارد اقلاً ۱۰۰ الی ۱۲۰ کیلومتر فاصله است حال شما را به تمام مقدسات ملی و مذهبی با نبودن وسیله این بعد مسافت مرض را حطور میشود برای معالجه حرکت داد تکلیف این چه میشود الساعه مرضی القلواترا در بین مردم شایع است هزاران نفر اطفال و غیره باین بیماری مبتلا و يك دکترو وجود ندارد که حتی قرص سرما خوردگی بدهد . . . الی آخر با تقدیم احترامات بهزادی . جناب آقای دکتر مرشد اجازه بفرمائید من این نامه را حضور حضرتعالی تقدیم کنم تا اگر بتوانید فکری برای اینها بکنید خداوند بحضر تعالی هم عمر بدهد بهر حال من اگر دو سال قبل می شنیدم که بودجه سال ۱۳۴۸ مملکت بسی وسه میلیارد تومان بالغ خواهد شد، گویند را ممتهم بهذیان گوئی میگردم و امروز که این واقعیت را در خلال اوراق لایحه بودجه بیستم حق دارم نشسته شادی را در همه عروق و اعصاب حس کنم البته غیبی هم نمیبینم اعتراف کنم که عظمت این رقم مدتی بر من پوشیده بود ولی روزی که برسبیل تقنن این رقم را باعبر خودم سنجیدم با نوعی بیم و هراس بمهات و جبروت آن بی مردم ، باین معنی که با خود اندیشیدم اگر شخصی از بدو تولد بشمارش این پول ، بقرار هر ثانیه يك تومان بپردازد و همه عمر را بدون وقفه و بدون خورد و خفت باین کار ادامه دهد درجه سالی از عمر و درجه دورانی از روزگار از شمارش همه آنها فراغت خواهد یافت؟ (دکتر دادفر - منظور از این محاسبه چه بود؟) اجازه بفرمائید به حضر تعالی جواب ندمم خانمها و آقایان محترم و آقایان وزراء عظام میدانید نتیجه این محاسبه چه شد؟ خلاصه و مختصر اینکه اگر چنین موجود شمارشگر خیالی واقعاً وجود میداشت در بابان هزارمین سال زندگی هم نتوانسته بود همه این پولها را بشمارد و در آغاز بازدهمین قرن زندگی بازم بیش از دو هزار میلیون ریال برای شمارش باقی داشت من در اینجا خود را موظف می بینم از کسیکه بقیمت عشق و صرف شبانه روزش ، این امکان عظیم و مجلل مالی را برای مملکت فراهم آورده یعنی از شاهنشاه محبوب باهر گونه تظاهری از طرف همه مردم مملکت سیاستگرایی کنم (احسن) و اما از اولین روزی که لایحه بودجه توزیع گردید و رقم

بسیارقه سیصدوسی هزار میلیون ریال بچشم خورد با این فکر فرو شدم که اگر من مأمور خرج آن بودم ، ولو آنکه سفیه و نابالغ هم باشم ، بی رنج و زحمت چکارها که میتوانستم کرد و چه کارها که نمیتوانستم دیدم حتی اگر قسمت زیادی از این پول را هم ریخت و پاش کرده و هدر بدهم باز هم بر اساس منطق ریاضی میتوانم مثلاً ۶ کارخانه ذوب آهن تهیه کنم ، یا میتوانم دهها هزار کیلومتر جاده درجه یک بسازم یا میتوانم کارخانههای متعدد موتور سازی و اتومبیل سازی و تراکتور سازی و هواپیما سازی و کشتی سازی بنا نمایم ، یا میتوانم با جزء کوچکی از آن همه افراد بی سواد مملکت را با سواد کنم یا میتوانم با قسمتی از آن همه نقاط همه مملکت را از نعمت برق و آب بهره مند سازم ، یا میتوانم همه آبهای بلا مصرف مملکت را مهار سازم و مورد استفاده قرار دهم ، یا میتوانم برای همه خانمانهای بی خانه مملکت خانه بسازم و یا میتوانم در مثل قسمت اعظم افراد مملکت را بیمه‌مانی خوانده و همه آنها را در طول سال بخریبی تقدیه کنم (بکنفر از نمایندگان بدون توجه بقسمت‌های دیگر) (خانم تربیت - همه را یکجا میخواهید؟) (مأیهار - این ذوب آهن را که ساخته بدون توجه بقسمت‌های دیگر آن) یا میتوان یک صورت کاملاً عملی و عقلانی این وجوه را بصورت الهم فالهم بر نیازمندیهای مملکت تقسیم کرد و همه حاجات واقعی مملکت را از میان برداشت و مدار متأسفانه هنوز هم بسته مملکت را گشود عرض کردم این قسمت از عرض بنده بر اساس منطق ریاضی بر جمعها و ضربها و تقسیمها پایه گزاری گردیده و از شما همه نمایندگان محترم ملت تقاضا دارم مدار و کاغذ بردارید و مانند مخلص ولی نه همچون بودجه نویسان محترم و گشاده دست و مرفه بر روی هر کدام از این مسائل جمع و ضرب و تقریق و تقسیمی بفرمائید و اگر ملاحظه فرمودید حتی در یکی از محاسبات مخلص اشتباهی وجود دارد توبیخ بفرمائید و لابد این نکته را هم میدانید که صحیحترین منطقها و استنباطها منطق و استنباط ریاضی است . یعنی همه فرضیه‌ها و همه فلسفه‌ها و همه نظرات و همه استنتاجها میتوانند فکر انسانها را در دیده و موجب اشتباه بشوند و این تنها منطق ریاضی است که از این غیب بدور است

ولی من نمیدانم چه رازی در کار است که در چند سال اخیر حتی منطق ریاضی هم در مملکت ما از اصالت افتاده و دو تا هایدمان چهارتا نمیشوند یعنی در حالیکه آنهمه و اینهمه امکان مالی و مادی و سیاسی و اقتصادی و انسانی بر ایمان فراهم است معلوم نیست چرا در عمل این هستیم که مبینند و این هستیم که مبینیم و بزبان ساده تر اینکه من نمیدانم در چنین مملکتی با چنین موقعیت ممتاز و با دولتی چنین مستحکم و با مردمی چنین مشتاق و تشنه چرا کارهایمان بسامان نمیرسد ؟ اجازه بدهید از چراهای کننده در گذرم ولی چرا مثلاً آبهای رودخانه‌های مملکت همچنان هدر میروند و دشتهای بارور و تشنه اطراف وجوان آنها همچنان بیفایده و بیه مصرف افتاده اند ، چرا آبهای سده محمد رضا شاه همچنان بیه مصرف و بیفایده بدریا میریزد ، چرا اراضی مستعد و ایران غنی کن خوزستان و فارس و کرمان و بلوچستان زیر کشت نمیرود ؟ (پردلی - و چرا آب را از سیستان بر گرداندند و آنجا را خراب کردند) چرا با وجود یک بودجه با آن عظمت و با این جلال نتوانسته‌ایم ده خانه سازمانی در کارزون و اصطهبانات و جهرم بسازیم چرا نتوانسته‌ایم در شهر مخروربه فارس و کرمان و لرستان چند خیابان را اسفالت کنیم ؟ و از اینها سده‌ها تر چرا نتوانسته‌ایم حتی یک بولدوزر برای ساختن چند کیلومتر راه فرعی بکمک مردم خودیار و مشتاق و زحمت کش بستک و رویدر و ماهور بفرستیم و یا مثلاً چرا نتوانسته‌ایم چند باب دبستان کوچک در روستاهای جره و قاقور بسازیم چرا نتوانسته‌ایم مثلاً در بلوک کوه مره یک درمانگاه برپا کنیم و صدها از این چراهای دیگر که یقیناً در ذهن و در اندیشه همه نمایندگان و همه افراد ملت جنجال میکند کاغذی برای جناب آقای آموزگار وکیل محترم لنگه رسیده بود مخلص مطلب این بود که عده‌ای از مردم زحمتکش و متأسفانه متواری این مملکت اعلام کرده اند از کربت اعلام کرده اند که آقا ما ۲۰ هزار تومان پول جمع کردیم که یک تکه راه فرعی بین بستک و رویدر ساخته بشود مرحمت کنید و فقط یک بولدوزر بکمک ما بفرستید کجا هستند مردمیکه باین تداها یک پاسخ مثبت بدهند ؟ معذرت میخواهم گمان نکنید که عرض من از این

چراها اینست که میخواهم بگویم در مملکت هیچ کار نشده خیر من گواهی میدهم که در مملکت کارهای متعددهم انجام شده ولی مسئله و سؤال اینست که آیا ما در پنج سال اخیر از همه امکانات و موجدانمان باحسین وجه استفاده کرده‌ایم یا خیر ؟ آیا ما در خور و متناسب با آنچه که پول داده‌ایم آتش خورده‌ایم یا نه ؟ (دکتر اسفندیاری - نه والله) آیا متناسب با بیش از ۵۰ میلیارد تومان بودجه سه سال اخیر بحاجات مملکت و نیازهای مردم غلبه کرده‌ایم یا خیر ؟ آیا مانند مردم رشید و بالغ و علاقمند و موشکاف از پولمان استفاده کرده‌ایم یا مانند نابالغها بلوکها و تجملها برداشته و از ضرورات و اهمها چشم پوشیده‌ایم ؟ گمان من ، بنا بر آنچه که در سطح مملکت مبینیم و می بیند و می بینند اینست که متأسفانه جواب این مطالب و شاخ این آبها منفی است . یعنی ما متأسفانه و متأسفانه و متأسفانه در چند سال اخیر از حد اکثر امکانات مملکت در نفع مملکت بهره برداری نکرده‌ایم و من چند خوشحال میشوم اگر جناب آقای رئیس الوزراء و باشخص دیگری به نیابت از ایشان بتوانند با وجدان راحت بگویند تو در اشباهی و این گمان تو غلط است و خدا کند که ایشان بتوانند بدون تپیب و دغدغه وجدان چنین پاسخی را بدهند زیرا متأسفانه شکست ایشان نکته مملکت است و من چون مملکت را دوست میدارم نمیتوانم باین شکست با بیطرفی و یا خدای نخواسته بارضایت بشکرم اما اینکه چرا ما نتوانسته‌ایم از آنهمه و از اینهمه امکاناتی که برای پیش برد مملکت از طرف شاه بیدار و بیدار دل مملکت بر ایمان فراهم شده حد اکثر استفاده را بنمائیم بنظر مخلص یکی درواز کوچک دارد که اهم آن اینست که متأسفانه سیستم اداری مملکت منطق با مقتضیات روحی و روز مملکت نیست سابق بر این مناصب اداری خاصه در درجات و مناصب بالای آن وسیله کسب قدرت و افتخار غریزه قدرت نمائی و ارضاء فطرت غلبه بر تری طلبی و در عین حال وسیله کسب مال تلقی میشد و بذهن اکثر دارندگان اینگونه مشاغل خطور نمیکرد که فلسفه علت ایجاد این مشاغل یک سلسله حاجات نوعی و بکر شده و وظائف نوعی است که باید بوسیله این خدمات بر آورده شوند و باین سبب است

که بجمردی که کسی بخدمتی با حکومتی مأمور میشد قبل از هر چیز وسائل الدرهم بلدرم و زمینه نقرع و نخوت و ظواهر غالبیت را برای خود فراهم میساخت و هیچگاه بخاطر چنین کسی نمیکششت که او هم از افراد همین مملکت و همین اجتماع بوده و فقط بسبب تقبل خدمت و خد متکبرانی بدیگران . باری سنگین تر و وظیفه انسانی تر بدوش گرفته است و متأسفانه هنوز هم همین طرز تفکر بر سیستم اداری مملکت حکومت میکند . کما اینکه همین امسال بکنفر از آقایان دبیران تلاش میکرد بوزارت کشور منتقل شده و بیخشداری گمازده شود و چون از ایشان پرسیدم مگر در خدمت مقدس تعلیمی چه عیبی و چه بیحرمتی دیده‌اند پاسخ دادند آخر کار دبیری خدرتی ندارد شاید هم حق با این مرد محترم بود زیرا نقرع صاحبان مناصب و دارندگان قدرت اداری روح او را آزوده و غرور او را درهم شکسته بود در این گفتگو بر راه دور نرویم . یقیناً اعضاء دولت حاضر بسبب موقعیت شغلی و طول مدت زمامداری با بسیار کسانی روبرو بوده اند که با برانگیختن وسیله‌ها و واسطه‌ها و یا با عرض عبودیت و خوش آمد گوئی و تعویض جز بهاء تغییر قیافه‌ها تقاضای مناصب قدرت بخش و مشاغل نان و آب دار داشته‌اند و مسلماً هیچکدام ندیده‌اند که کسی واقفاً بقصد خدمت بمردم و باینه نیت یک تکلیف نوعی و اجتماعی تقاضای ارجاع خدمت کرده باشند و من یقین دارم هر کدام از وزرا و در طول وزارت به خیلی از دوران و نزدیکان و مستحقین و غیر مستحقین هست و مقام داده‌اند و گمانم اینست که هیچکدام حتی برای یک بار هم از این مقام گذرند گمان نشنیده باشند که بسبب عدم تخصص و عدم سابقه و فقدان مهارت امکان انجام خدمت مورد نظر را ندارند بهرحال همانطور که عرض شد متأسفانه هنوز هم این طرز تفکر و همین طریقه نرزم کشنده که موجب کمال نارضایتی مردم و غیر منطبق با وضع موجود مملکت است بردستگاه اداری مملکت حکومت میکند آقای دکتر یگانه سو کند که در مقام عیب جوئی نمیگویم روی کمال علاقه است کار نکند میگوید اسباب صحیح داری و کاری نمیکنی (خانم تربیت طرز تفکر محتاج زیست است و آنهم محتاج زمان است اما عیب رابه هیأت محترم دولت بگوئید (دکتر صدر -

اخیراً عامل زمان ایدئولوژی حزب اکثریت شده است (خانم تربیت - مال ۲۵ سال بان ابرائیم هم هست) و متأسفانه تر آنکه دولت نه تنها در صد از بین بردن این وضع نیست بلکه مصراغه این فنودالیم اداری عملاتشدید میکند و اگر چنین نبود فلان وزارت خانه برای فلان معاونت و رفاقلان مدیر کل که باقتضاء شغاش باید همیشه در این شهر و در آن قصبه با در این قریه و در آن بلوک باشد در طهران اطاق مجلل و مبله انتظار فراهم نیک کرد و برای اوسکر تر زیبا و جوان استخدام نمینمود و بغرض کم کاری و بصرف عضویت او در این دسته با در آن حزب با و یاداش و فوق العاده نمیداد و مسلم است که صاحب چنین مقامی و دارنده چنین الاف والوفی طهران مجلل و زیبای خود را رها نمیکند و بنده آلوده و کثیف و شهر مخروبه و دور اوقاده نمیرود و بسایر نقاط مملکت چشم عنایت نخواهد دوخت و نتیجه آنکه دور افتادگان مملکت بازم در حسرت يك زندگی بهتر و در انتظار متلاچند کیلومتر جاده فرعی بابک باب دبستان چهار کلامه بابک سیم برق بابک فرص دوا و بابک قطره آب مشروب خواهند مرد و در ثانی، بنا بر واقعیات و مشهودات، و برخلاف نمایشات انقلابی و تبلیغات مطمئن، در طهران عملاً علاقه قلبی و باطنی بر فراه مردم شهرستانها وجود ندارد و همه کارها بر این محور میگردد که خوراکی برای تبلیغات دولتی و عکس و نقیصیات فراهم شود، آنهم عکس و نقیصاتی که همه مردم به پوچ بودن و غیر واقع بودن آنها پی برده اند و بخوبی دریافته اند که آنچه بر آن نام خدمت گذاشته میشود فقط ظاهر سازی و نمایش خدمت و قاتر آنست و همینکه چنین خوراکی فراهم گردید همه را سنده است و دیگر کسی بخاطر نیامورد که واقفا در شهرستانها هم مردمی وجود دارند که خارج از جنجالهای تبلیغاتی از تم و امکانات مملکتی نصیبی دلزنند و متأسفانه این روحیه خان منشانه اداری و عین این بی توجهی بزندگی مردم در اوراق لایحه بودجه نیز منعکس شده و بی چشم میخورد. برای تشریح مطلب عرض میکنم مثلاً حالا مدتی است دو رشته خیابان ناقص در شهر کهن کازرون که بلافاصله بعد از شیراز بزرگترین شهر استان فارس است با تقریب

خانه های مردم احداث گردیده که باتکاه قول مراجع مربوطه باید اسفالت شوند و حالا دو سال است که این شهر فقط بر اثر عبور يك کامیون از این دو خیابان ناقص بزرگ گردوغبار قرمز میرود و مردم و فرزندان دلبنده آنها بس و تراخم مبتلا میشوند و با حالا چندین سال است مردم بر اثر استغاثه و استرحام این شهر که از شر تعفن و مگس و مرض کشتار گاه قدیمشان، که در دل شهر واقع است بجان آمده اند وعده ایجاد يك کشتار گاه داده شده و لسی این وعده هرگز و با لاف لاف تا این زمان جامعه غسل نیوشیده و با مثلاً مردم بلوک کوه مره و جره و فامور که هر کدام بیش از بیست هزار نفر جمعیت دارند سالهاست تقاضای يك باب دبیرستان و يك دریا نگاه دارند و با مثلاً مردم بستک و مگوه و لاف و فروردین و جومه نشینان آن و همچنین مردم ماهور یعنی نقاطی که اسامیشان برای شما دولتیان معظم هم ناآشناست تقاضای چند کیلومتر جاده فرعی دارند و با مثلاً مردم تقاضای يك لوله آب از چاه و يك آب نوشیدنی دارند و با مردم اصطهبانات تقاضای يك لوله کشی آب دارند و با مردم فسا تقاضای يك سیل بند کوچک دارند و با مردم جهرم تقاضای يك دستگاه کوچک بسته بندی خرما دارند و با مردم فیروز آباد تقاضای يك موتور کوچک برق دارند و چنانچه ملاحظه میفرمائید هیچ کسی خود را علاقمند و موظف ندیده است که باین تقاضاهای کوچک و مشروع غیر از وعده و وعید توجهی بنماید (پدرامی) اینها از ذوب آهن واجب تر است؟ ۳۴ میلیارد ریال بودجه مملکت است جناب آقای پدرامی وکیل محترم کارگر بودجه مملکت ۳۳ میلیارد تومان است ذوب آهن يك میلیارد تومان چی میگوئی در حالیکه برای بر آوردن مجموعه این حاجات و این نیاز مند بها و قبول استغاثه این مردم که اگر ایرانی هم نباشند لاف ملسمانند حداکثر ده پانزده میلیون تومان پول لازم است و من یقین دارم تقاضای مردم سایر استانها نیز در حدودی که راجع بزندگی روز مره آنهاست در همین حدودها بوده و مجموع مخارج آنها از این رقم تجاوز نمیکند و در يك بودجه سی و سه میلیارد تومانی حتی بابک جو علاقمندی و يك ارزن توجه در کمال سهولت فقط با حذف قسمتی از ارقامی که مصارف تجملی و زیخوت و پاشی و خان مآبی دارند باین هزینهها را که حداکثر

دو ست میلیون تومان میشوند میتوان برای تمام مملکت تأمین نمود ولی کجاست حکومتی که بتواند ولو بخاطر رضای خدا بمسائلی از این قبیل بیاندیشد و تا موقعیکه میتوان اینهم بجای خودش بله بهتر این است آقا بان که همه با هم دعا کنیم که خداوند یادولت را متوجه این مسائل کوچک هم بنماید با به اعلیحضرت همایونی شاهنشاه آریامهر انشاء الله در بین سایر گرفتار بهای سنگینشان این مجال داده شود که این کارهای کوچک را هم خود ایشان توجه نفر ما بنده انجام این کارها در بودجه ۳۳ میلیارد تومانی کاری است آسان فقط يك تنوع علاقمندی لازم دارد يك ارزن توجه همه این مشکلات را مرتفع میکند عرض کردم در اوراق بودجه ارقامی بی چشم میخورند که بنظر من کسر و حذف هر کدام از اینها بهیچکدام از مسائل انسانی مملکت لطمه ای وارد نمیاورد من باب مثال بنده میبینم که رزم موسوم باعتبار دولت در طول ۶۵ سال اخیر ۱۳-۱۴ برابر افزایش پیدا شده يك رقم ۶-۷ میلیون تومان سال ۱۳۴۰-۱۳۴۱ يك رقم ۸۰ میلیون تومان رسیده است آقا چه عیبی دارد این پولها در عوض اینکه بمصرف اعتبارات دولت که بازم عرض کنم نمیدانم مسئله چیست و بچه مصارفی میرسد صرف امور کوچک و جزئی مملکت بشود با اینکه ما میبینیم بودجه اداره نخست وزیری در يك زمان کوتاه چندین برابر شده و در عین حال برای امسال ۳۰ میلیون تومان اضافه پول در نظر گرفته ایم در حالیکه هنوز هم نخست وزیر همان نخست وزیر است منشی و معاونت کارمند و پیشخدمت و راننده همانها هستند که بودند در اداره نخست وزیری هم همانها هستند که بودند چه اشکالی دارد که بابک علاقمندی کوچک از این خرجها صرف نظر میکرد و امور کوچک آنهمه از هموطنان دور افتاده و فقیر و مریض راسر و صورتی میدادند با دریا بان هر کدام از مخارج وزارتخانهها مانع ارقام سری میبینیم حقیقت این است که بنده مسلماً برای اداره نخست وزیری برای امور خارجه برای زاندارمری برای ارتش و برای شهرسازی توانستم برای بودجه های سریشان يك محملی پیدا کنم ولی حقیقت اینست که آقا وزیر منابع طبیعی شما چه بودجه سری میخواهد؟ (خنده نمایندگان) چه رمز و استعاره ای در کارتان هست

در حالیکه برای يك دریا نگاه بخشتان هزار تا نامه پراز نظم میتوبسید شما بودجه سری برای چه میخواهید آقا؟ اوقاف چه بودجه سری لازم دارد؟ وزیر پست و تلگراف این مملکت چه وظیفه ای بعهده دارد که بودجه سری میخواهد کار آن این است که پولها را از بنده و جناب عالی بگیرد و بساکت و تلگرافان را بدیگران برساند! این بودجه سری نمیخواهد حقیقت این است که هر چه فکر کردم کل این وزارتخانهها چه نیازی باین پولها دارند عقلم بجائی نرسید (بکنفر از نمایندگان - اوقاف را بفرمائید) فقط فکر کردم که شاید چشمم بهم چشمهاست که این از آن یکی عقب نماند غافل از اینکه این پولها در این مملکت میتوانند هر کدام دردی را دوا کنند و با در بودجه میبینیم که ۷۲ میلیون تومان دولت میخواهد بشرکت واحد اتوبوسرانی بپردازد آن شرکتهای که از کم و کیف آن مستحضریم خواهند گفت یکی از ضروریات است آقا سابق بر این همین حالا يك اتوبوس در تهران با جاهای دیگر و سبله ارتزاق يك باچند خانواده بود و هست آقا مدیریت ضعیف است آقا علاقمندی وجود ندارد آقا با کداهنی وجود ندارد (صحیح است) پول نمیتواند جای اینها را بگیرد (پردلی - مسئولیت نیست) آقا بعضی اینکه پول عز بزد بدرد بخور این مملکت را بشرکت واحد اتوبوسرانی تحویل بدهید با کمال حسن نیت آقا مدیریت را عوض کنید مردمی با کدامن را بکار بگذارید در مملکت آدم خوب فراوان است همه ماها دزد و خراب و فاسد نیستیم (صحیح است) بله و بسا مثلاً بودجه ۳۳ میلیون تومانی وزارت اطلاعات و تبلیغات برای سال ۴۸ به ۴۹ میلیون رسانده اند. من نمیدانم مگر در حال حاضر در زمینه تبلیغاتی برای کارهای کرده و نکرده دولت چه کسر و کمبودی وجود دارد؟ مگر میتوان سفر نمایی و تبلیغاتی فلان وزیر و فلان هیئت را بهتر از این در روزنامهها و راديوها و تلویزیونها بنمایش گذاشت که میخواهید بازم نیش از ۵۰ میلیون تومان بر بودجه آن بیفزائید. اگر واقفا رضایت مردم را طالعید با بدیدانید تبلیغات کاری از پیش نمیرود کما اینکه از سابق گفته اند دو صد گفته چون نیم کردار نیست و عجیب اینست که دولت درست در

همان جاهائی از نظر بودجه ریخت و پاش کرده و کساده دستی بخرج داده که مدبریتها ضعیفتر و مردم از آن متأثرتر و افسرده ترند. بقول حافظ برغم افزودن آنچ ازدول و جان کاسته ام بهر حال من چون قصد اطاله کلام ندارم از ذکر و اشاره ببقیه مخارج خان ما بانه بودجه در میگذرم. البته همه آقایان اگر بخواهند میتوانند از اینگونه مخارج را در هر کدام از اوراق لایحه بودجه بتعدد ببینید. و اما عرض بنده از تصدیق و تقدیم این مطالب این بود که عرض کنم جناب آقای نخست وزیر. آقایان وزراء محترم. در خارج از این چهار دیواری هم خاصه در آنجاها که نامشان ده و روستاها و شهرهای کوچک است، مردمی زندگانی میکنند که اهل این مملکتند، که مسلمانند که مطیع و سربراه و اصید و وطن پرستند. که نجیبانه زحمت میکشند و چنین بودجه بزرگی را برای مملکت فراهم میسازند.

مردمیکه متأسفانه ارتباطشان با آنها قطع است و با لافاقل به اندازه بنده و امثال بنده با آنها تماس و ارتباط ندارد و نتیجتاً از آلام و کسرتا ریهایی آنها، اینگونه کسرتا هست، بیخبرید و برغم ایشان آنطور که باید وقوف ندارید و از شکستی که هر روز بنوعی بر غرور و مناعتشان وارد میشود بی اطلاع هستید بیائید و اینگونه مردم بیش از پیش عنایت کنید و دلوزانه تر بزرنگی روزمره آنها، خاصه از نظر روحی، توجه بخرج دهید و مگذارید که غرور و شخصیت آنها هر روز بسبب فقدان وسائل اولیه زندگی، بیشتر در هم بشکند تکرار میکنم نگذارید که غرور و شخصیت آنها هر روز بسبب فقدان وسائل اولیه زندگی بیشتر در هم بشکند و در همین زمینه است که مخلص پیشنهادی تهیه کرده ام که تقدیم مقام ریاست محترم مجلس میکنم که انشاءاله در موقع خودش آنرا بشور و برای بگذارند. در این پیشنهاد بطور خلاصه تقاضا کرده ام که قسمتی از بودجه نخست وزیر، قسمتی از بودجه تبلیغات قسمتی از بودجه های سری و ۷۲ میلیون تومانیکه برای شرکت اتوبوس رانی طهران در نظر گرفته شده و ۲۲ میلیون تومانیکه برای خرید هواپیما برای شرکت هوا تخصیص داده شده و قسمتی از وجوهیکه برای شیر پاستوریزه و

سایر شرکتهای رزری دولتی منظور گردیده کسر و حذف شده و بمران روستاها و نوسازی شهرهای کوچک و امور فرهنگی و بهداشتی آنها تخصیص باید ملاحظه میفرمائید که این حداقل توجه و عنایتی است که میشود یا نفعه از هموطنان عزیز و شریف و زحمتکشان که مقیم اینگونه نقاط هستند مبذول داشت که امیدوارم شادولتیا با سه صدر و بقول ما فارسیها بالوطیگری بر آن صحنه بگذارید درخاتمه اگر در بیان اسائه ادبی رفته باشد عذر میخوام که چون جز عشق و شیفنگی انگیزه دیگری نداشت لابد عفو خواهید فرمود. عرض دیگری ندارم (احسن).

رئیس - آقای دکتر الموتی بعنوان موافق صحبت میکنند. بفرمائید.

دکتر الموتی - جناب آقای رئیس، همکاران معظم بسیار خوشوقت هستم در این ساحت مقدس دفاع از لایحه بودجه ای را بعهده دارم که بنظر خودم در تاریخ مشروطیت ایران بک بودجه افتخار آمیز است (صحیح است) لایحه بودجه ای که بنام بودجه برنامه ای امر و زرد اینجا مورد شور قرار گرفته است بنظر بنده عالیترین لایحه بودجه ای است که بر اساس ضوابط علمی و فنی تهیه گردیده و با توجه به امکانات مالی و احتیاجات ضروری کشور تنظیم شده و امروز در این ساحت مقدس مورد بحث و شور نمایندگان ملت میباشد (صحیح است) ما همه میدانیم سازنده بزرگ ایران ما شاهنشاه آر بامهر هستند. شاهنشاه بیدار دل ما خواستار آن هستند که ملت ایران با آن درجه از ترقی و افتخار برسد تا نظیر مرفه ترین مردم دنیا زندگی کند و کشور ما حد اکثر از مزایای نوین زندگی برخوردار شود. بیانات و فرمایشات شاهنشاه را همه مطالعه کرده ایم و میبینیم از روزی که رهبر خردمند ملت ایران بر اورنگ پادشاهی تکیه زده اند همیشه در فکر رفاه و آسایش ملت و ترقی کشور بوده اند بکلیه دولتها اوامس اکید صادر فرموده اند تا در این راه گام بردارند و ملت ما را با آن مقامی که شایسته است برسانند (صحیح است) ولی اگر بیلان حکومتها را بررسی بکنیم میبینیم بعضیها بمناسبت اینکه در شرایط بسیار نامساعدی از اوضاع قرار گرفته بودند نتوانستند آن کارهایی که برای مملکت

لازم بود بانجام برسانند ولی باید گفت خیلی از دولتها در حدود امکاناتی که داشته اند در آن شرایط زمانی خدماتی انجام داده اند ولی بعضی مواقع در این مملکت دولتهائی بودند که با کمال تأسف باید بگویم باین مملکت لطمه زده اند (صحیح است) شاهنشاه بزرگ ما نفت را در این کشور ملی کردند (صحیح است) برای تأمین حقوق ملت ایران با فشاری فرمودند، برای اینکه ملت ایران به حقوق واقعی خود برسد همین جهت فرد فرد ملت ایران با شاهنشاه خود درباره ملی شدن نفت همصدا شدند. ولی با کمال تأسف باید گفت دولتی که مأمور اجرای این کار بود دکان عوامفریبی باز کرد و (تث اقتصاد بدون نفت) را عنوان نمود. در نتیجه منافع ملت ایران بحسب کشورهای دیگری رفت که شاید با کشورهای استعماری بندوبست داشتند (صحیح است) یا در دوره دیگری میبینیم در شرایطی که مملکت بسوی رونق اقتصادی سرعت در حرکت بود و گامهای اساسی برای رفاه مردم برداشته میشد دولتی مصدر کار شد که با اعلام ورشکستگی سر نوشت ملت ایران را بوضع تأسف آوری کشانید که سالیان دراز وضع اقتصادی ما دچار بحران بود. یا در زمان دیگری میبینیم دولتی مأمور انجام خدمت است که با اجرای برنامه استفاده از هفتصد میلیون تومان پشتوانه اسکناس پایه های صنعت و کشاورزی را در این مملکت آنچنان محکم میکند که اکنون میبینیم زیر بنای صنعت مملکت با سرعت عجیبی تحکیم شده است: منظور از این بحث اینست که ما بدانیم و خوب هم میدانیم که همواره شاهنشاه دمکرات ما خواستار پیشرفت مملکت و رفاه ملت بود و خواهند بود ولی دولتهائی در انجام این وظیفه ملی توانستند نیات رهبر عالیقدر ملت را آنچنان درنگ بکنند که بتوانند هدفهای رهبر بزرگ ما را به نمر برسانند آنها از نظر ملت ایران عزیز هستند. ما اگر امروز بدولت حزب ایران نوین افتخار میکنیم و رأی میدهیم باین خاطر است که میگوئیم دولت هویدا توفیق پیدا کرده است در اجرای نیات رهبر خردمند ملت ایران آنچنان توفیقی بدست بیآورد که در این شرایط مساعد توفیق باید

خواسته های ملت ایران را که سالها در بوته اجمال بود به نمر برساند مثل ذوب آهن (صحیح است) هتله ما میدیدیم روز کاری در مناطق نفتی مملکت شمله های گاز میسوزت و این ثروت ملی ما بر باد میرفت ولی امروز میبینیم که این برنامه وسیع به نمر رسیده و لوله کشی گاز سراسری شروع شده و بک برنامه وسیع اقتصادی در این مملکت در حال اجرا است که منافع سرشاری عاید کشور میسازد... یا اگر میبینیم در این شرایط از زمان همان منبع نفتی که روز کاری ملی شد و گروهی با تثر اقتصاد بدون نفت وضع مالی مملکت را با تیرا رسانده بودند که حتی بیمارستانها از داشتن داروی روزانه محروم شده بود امروز در آمد نفت ملت ایران به سالی هزار میلیون دلار رسیده است و باز هم میبینیم که شاهنشاه بزرگ ما خواستار آن هستند که منافع ملت ایران بیش از پیش از منابع نفتی ایران تأمین بشود و این درآمد سالی دوهزار میلیون دلار یا بیشتر برسد (صحیح است) این پیشرفتهای از این جهت برای مملکت لازم است تا بشود احتیاجات مردم دور افتاده و وطن را تأمین کرد. همان درمانگاهیکه دوست عزیز من جناب آقای طباطبائی اشاره کردند مثل هزاران درمانگاه دیگری که در مملکت مورد احتیاج است باید در این مملکت با توجه با امکانات مالی و نیروی انسانی و خواسته های مردم تکمیل شود. گفتن اینکه سر اسر مملکت احتیاج به درمانگاه دارد احتیاج بدبستان و دبیرستان دارد کافی نیست همه ما میدانیم همه مردم میدانند ولی ببینید با این امکانات مالی و با این نیروهای انسانی تا چه چود میشود عمل کرد این برنامه چهارم (ناظر لایحه اصول و هدفهای برنامه چهارم را نشان داد) که همه ما با آن رأی دادیم باز بان اعداد سخن میگوید. آقای طباطبائی منطق ریاضی در این نشریه هست. چند مدرسه چند درمانگاه چند کارخانه و آنچه برای مملکت لازم است از جهات مختلف بررسی شده و در جلسات متعدد کارشناسان مالی و اقتصادی برنامه نوشته اند و بحث کرده اند و لایحه ای تنظیم کرده اند که باینصورت تصویب شده است اینها همه با منطق ریاضی و امکانات کشور تنظیم شده است اگر واقفاً فکر میفرمائید که با امکانات مالی مملکت و با این ۴۸۰ میلیاردی که باید ظرف مدت ۵ سال از بودجه

عمرانی مملکت خرج کرد میشود کارهای بیشتری انجام داد بيشنهاد بفرمائيد حق بود موقع طرح برنامه ميفرموديد من فكر ميكنم هر يك از نمايندگان محترم اقليت و اكثريت يك سرباز انقلاب هستند و هر کدام وظيفه بزرگي برعهده دارند اگر در اين مملكت دولت ما كه دولت حزبي است توفيق كارهاي زيادتري پيدا كند همان طور كه خودتان بيان كرديد اين توفيق مملكت است شما و ما يك هدف داريم و آن بيروزي مملكت است (احسنت) هر كس كه كار خوب انجام دهد مورد تايد ما است و كار بد مورد انتقاد همه است ولي شما ارشاد بفرمائيد راهنمائي بفرمائيد با منطق عدد صحبت بفرمائيد ما هم قبول ميكنيم در آمد مملكت مشخص است وقتي سياست مالي مملكت در برنامه چهارم روشن شد برنامه چهارم ايران گفتند جاه طلبانه است براي اينكه گفتند تا مين ۴۸۰ ميليارد ريال نيز ۵ سال كار مشكل و شايد محال است ولي دولت حزب ايران نوبت اين مسؤليت را قبول كرد و دولت حزبي ما حداكثر كوشش را براي تا مين حقوق ملت ايران از منابع موجود کشور بعمل خواهد آورد و بايد گفت اين رقم ۴۸۰ ميليارد ريال جدا كثر توانائي است كه طی پنج سال ميشود در مملكت از طرف بخش عمومي سرمايه گذاري كرد اين را هم بايد عرض كنم براي اولين بار در تاريخ اقتصادي مملكت ما است كه براي بخش خصوصي وظيفه اي تعيين ميشود اين ۳۳۰ ميليارد را كه طی پنج سال بايد بخش خصوصي سرمايه گذاري كند بسيار مهم است ۸۱۰ ميليارد ريال كلي امکانات مالي اين واحد جغرافيايي است (يك نفر از نمايندگان - در پنج سال) در پنج سال آيا بنظر شما راه حلي ميرسد كه ۸۱۰ ميليارد به هزار ميليارد ريال برسد راهنمائي بفرمائيد بنظر من اگر چنين راهنمائيهاي در اين سطح بشود و مطالعاتي در اين جهات بعمل آيد بيش از پيش براي بيشرفت مملكت و دولت مؤثر است (صحیح است، احسنت) اما ترديد نداريم كه در يك مملكت در حال توسعه هستيم مطالعات سازمانهاي اقتصادي بخصوص سازمان ملل متحد در اينجا هست مطالعاتي كه شده حاكي از اينست كه اگر كشورهاي در حال توسعه سالی پنج درصد رشد داشته باشند با توجه بايشكه رشد جمعيت هم زياد نباشد از

۲ درصد کمتر باشد ظرف ۸۰ سال اگر با برنامه هاي صحيحي كار بكنند تازه به وضع امروزي كشورهاي پيشرفته ميرسند خوب اين آمار متكي به عدد ورقم است اما ما خوشوقت هستيم در مملكت ما بايد گفت يك مملكت استثنائي است طبق گزارش هايشكه بنده عرض ميرسانم نظير چند کشور استثنائي دنيا رشد ۱۲ درصد دارد كه دو برابر رشد پيش بيني شده سازمان ملل متحد است اما اگر پيش برويم تصديق خواهيد فرمود كه آن فاصله را خيلي زود ترمطي خواهيم كرد. اگر فكر ميكنيد كه راه خلهاي ديگري از اين جهات وجود دارد بفرمائيد اين وزيراي حزبي هم با كمال ميل و اشتياق حاضر به قبول و همكاري هستند. اما واقعا هيچ آمديد يك طرحي را با بصورت عرضه بكنيد و خواستار اجرائي آن بشويد؟ بنده ضمن بحثي كه ميخواستم راجع به بودجه بكنم قبل پيش خودم فكر كردم بودجه هاي سالهاي قبل را مطالعه بكنم بودجه چندين سال اين مملكت را بررسي كردم بكي از بزرگترين دلایلي كه مراد داشت با كمال صراحت و شهامت بيان اينجا عرايض را بكنم و با كمال افتخار به اين بودجه رأي موافق بدهم اين ارقامی است كه بعرضتان ميرسانم. مملكت ما ساليان دراز گرفتار يك دوازدهم بود دولتها در كرده بودهاي مجلس سرگردان بودند هيچ ضابطه و منطق علمي بر بودجه هاي مملكت جا كم نبود پرداخت حقوق كارمندان به تعويق ميفتاد و فشار كارمندان زياد ميشد سر و صدا دولتها را مجبور ميكرد كه بيايند بگويند اجازه بدهيد يك دوازدهم مثل ماه قبل پرداخت كنيم ساليان دراز وضع مملكت به اين صورت بود اما اولين بودجه اي كه بيك صورت مدوني در آمد بودجه سال ۱۳۲۸ بود كه ۷ ميليارد و ۷۸۵ ميليون ريال در آمد بود ۱۱ ميليارد هزینه شما به بينيد يك مملكتي كه امروز از بودجه ۳۳۰ ميليارد ريالي صحبت ميكند اين در آمد شما بود كه از سال ۲۸ تا امروز باين حد رسیده حساب كنيد چندان سال است در آمد مملكت كه كمتر از ۸۰ ميليارد ريال بوده است روي نظم اداري روي كار كردن خوب، روي به ثمر رسيدن برنامه هاي انقلابي اين ۷ ميليارد و ۷۸۵ ميليون رسیده به ۳۳۰ ميليارد از نظر در آمد (پزشكيور - آقای دكتور الموتي بفرمائيد روي نظم اداري اگر نظم اداري

بود ديگر فرمان به انقلاب اداري داده نميشد) جناب آقای پزشكيور جناب آقای ساعتانجا فرمائيد فرموديد كوش كرديم بنده هيچ اصرائي ندارم كه شما با عقايد من موافق باشيد منم ممكن است با عقايد شما موافق نباشم البته در صورت جلسات ثبت ميشود بعد هم با هم صحبت ميكنيم اجازه بدهيد بنده عرضم را بكنم بنده عرضم اين است كه بر مقياس عدد بيا بيقول آقای طباطبائي بر منطق رياضي بحث بكنيم سال ۲۸ و سال ۲۸ بيست سال فاصله دارد در آمد مملكت از ۷ ميليارد و كسري اكنون به ۳۳۰ ميليارد رسیده پس چگونه شده با اينجا رسيديم آيا اين منطق رياضي است با منطق تصوري است؟ (مدرسي - فراردهاي نفتي را بحساب آورده اند و در سال ۳۹ هم در آمدها در بودجه منعكس شد) بنده در مجموعه مملكت ايران صحبت ميكنم اين از نظر رقم بود اما حالا شكل بودجه را ملاحظه بفرمائيد اين بودجه نوبسي مملكت بوده است بكي از نصير هـاي بودجه اين است وزارت خارجه اجازه داده ميشود بيشينه خدمت آقای... كارمند محلي سفارت را جزء خدمت رسمي محسوب نمايد بكي ديگر مجلس شوراى ملي با شرايط زير امتياز لوله كشي آب مشهد را به استان قدس رضوي واگذار نمي نمايد بكي ديگر صدور رغال چوب از كوره از تاريخ تصويب اين قانون بلكي ممنوع است اين بودجه سال ۲۸ مملكت است (فرهاد پور - سال هم نوشته اند كه وزارتخانه هاي كار و كشور مجازند اضافه كار به آنها نيكه علاوه بر ۲۵ سال كار کرده اند بپردازند) بودجه سال ۳۵ در آمد ۱۵ ميليارد و ۷۸۴ ميليون ريال در هزینه ۱۹ ميليارد و ۸۶۵ ميليون ريال سال ۳۵ يكسال خوبي است براي اينكه بعد از اينكه هرج و مرج از اين مملكت رخت بربست و كشور فرين قهرامش شد و گامهاي بزرگي در راه تا مين حقوق ملت ايران برداشته شد در آمد مملكت شده ۱۵ ميليارد و هزینه ۱۹ ميليارد آقايان و خانمها اين تاريخ بسيار دور نيست بررسي بكنيد جناب عالي كه متخصص و اهل عدد هستيد اعداد را يادداشت بفرمائيد بهمان طريق اما اكنون در مجلس ايران دولت لايحه بودجه اي آورده با رقم ۳۳۰ ميليارد كه در اين بودجه كايه كارهاي عمراني هم مشخص است نه تنها كل كار عمراني در دور زمان پنج سال در برنامه چهارم تصويب شده علاوه

در كتيابه ها از سالي دولت هست كه هدف هر سال چيست كارهايشكه هر سال بايد بشود معين و مشخص است. براي ارقام هزینه ريز وجود دارد واقعا حوصله ميخواهد تمام اينها را بدقت خواندن بررسي كردن و ديدين اينكه اين همه براي تنظيم آن زحمت كشيده شده است اينجا ايراد شد كه وزارت كشور چرا نوشته شش نفر اسفغان ميخواهد استخدام كند يعني دولت خواسته بگويد اين لايحه بودجه اينقدر دقيق است كه حتى استخدام شش نفر با اين هم گذاشته ايد. سالها بود كه ما ميگفتيم بودجه تفصيلي بايد با اين صورت بيايد بودجه تفصيلي صورتني بيايد كه جزئيات در آن منعكس باشد دولت بودجه را به تفصيل بيان كند اگر كلي بگويند ميگويند چرا جزئيات نيست اگر به تفصيل بگويند ميگويند چرا اين كارها نكرده شده بالاخره يك حد وسطی قابل بشويد. بهر صورت ما ميخواهيم كه دولت به تفصيل گزارش بدهد و كارهاي مهم كه انجام مدهد به تفصيل گزارش بدهند. ممكن است بعضي از مطالب بنظر شما زايد باشد ولي من معتقدم كه هر چه دولت بودجه و برنامه اش در مقابل مجلس مفصل تر باشد بهتر است و بيشتر خوشوقت ميشويم بخصوص رسيدگي به بودجه كه طبق قانون اساسي مهمترين وظيفه قانوني مجلس شوراى ملي ايران است و بايد از اين كارها ما خير داشته باشيم. شايد اينجا بما ايراد داشته باشيد (فرهاد پور - بودجه تفصيلي شرح مهمترين كارهاي است كه در يك سال كرده اند و در گزارش منعكس کرده اند) بهر صورت ميخواهم عرض كنم كه اساسا ما بايد بودجه را قدرتي در سطح بالاتر بررسي كنيم امروز بودجه در دنيا بصورتني است كه فقط يك سند دخل و خرج نيست كه دولت يك ارقامي را بياورد يك مقدار خرج و يك مقدار در آمد در حاليكه امروز در كشورهاي مترقي بودجه نمودار كامل سياست مالي دولت است يك واحد اقتصادي امروز ميايد ميگويد سياست مالي من در يك مدت پنج سال اين است و در دوران کوتاه مدت اين است اگر يك برنامه هاي طولاني باشد براي ۲۵ سال بايد در مملكت سياست مالي وجود داشته باشد. همان توصيه اي كه در تمام مراجع بين المللي بدولت هاي در حال توسعه شده است كه ضمن مطالب متعددي كه

دو تنها بود در نظر نگیرند یکی اش هم این است که سیاست مالی کاملاً روشن باشد این سیاست مالی باید برای هر کسی روشن و مشخص باشد خوشبختانه سیاست مالی دولت حزب ایران نوین هم در مدت همان پنج سال مشخص است اینجا اعدادش هست چاپ شده هم در دوره پنجم و هم در دوره یکسال آرزو مندیم که بعد از تصویب لایحه سازمان دائمی برآمده ریزی آن بر نامه‌های دراز مدت هم به مجلس بیاید که وضع مملکت از لحاظ سیاست اقتصادی، مالی مملکت ظرف مدت ۲۰ یا ۲۵ سال دقیقاً روشن بشود. من در مورد ایراد به بعضی از کارهای کوچک با آقایان موافقم مسلماً اشکالاتی هست در مانگانه ممکن است در همه جا ساخته نشود، دکتر بهمه در مانگانه نرسد مملکت وسیعی است مملکت پنجاه هزاره دارد. سالها قبل از رضا شاه کبیر زمامداران این مملکت در خواب غفلت بودند. ما بعد از دوران سلطنت شاهنشاه فقید و دوران طلائی شاهنشاه آریامهر کارهای مهمی را شروع کرده‌ایم و داریم گامهای سریع و با شتاب بسوی ترقی بر میداریم اگر انتظار داشته باشید تمام این مشکلات آنرا مرتفع بشود این بنظر بنده امکان پذیر نیست. اگر بنظر بعضی از دوستان راه حلی میرسد بفرمایند که چگونه میشود عمل کرد اصلاحات ارضی که برنامه خیلی مترقی ایران است سریع و خوب عمل شد ولی به بینیم از این سریع تر میشود عمل کرد بنظر بنده خیر این حداکثر کوشش ما است که منطبق است با امکانات مملکت شما ملاحظه بکنید دولت آمده مشخص کرده که من در طول برنامه چهارم ۴۸۷ میلیارد از محل نفت درآمد دارم این درآمدی است که باید وصول شود ملت ایران هم پشتیبان این فکر است و خواستار آن است حداکثر منافع ملت ایران از منابع نفتی تأمین گردد در این راه کوشش میکند و مبارزه میکند و این باید تأمین بشود (مهندس ارفع - ملت ایران از دولت این انتظار را بعداً کمتر دارد) (دکتر اسفندیاری - خودتان بگوئید و خودتان تأیید بکنید) جناب آقای دکتر اسفندیاری این مورد تأیید شما نیست؟ تمام ملت ایران خواستار تأمین حقوق ملت ایران در نفت هستند ما میخواهیم که دولت ایران اقدام بکند و حقوق ملت ایران حداکثر منافعش

تأمین بشود همه ملت ایران در تحقق این امر مصداق هستند. جناب عالی هم مسلماً موافق هستید اما به بینیم اینجا ما رقم گذاشتیم در برنامه چهارم یکی از منابع درآمدی که برای مملکت در طول پنج سال پیش بینی شده است وصول درآمد مالیات مستقیم ۷۴ میلیارد ریال است اما در همین لایحه بودجه هست و در مقدمه ذکر شده امسال وصولی مالیات مستقیم از مقدار پیش بینی شده خیلی زیادتر است وقتی با وزیر دارائی صحبت میکردم میگفت آن وصولی وزارت دارائی که برای سال ۵۰ پیش بینی شده بود ما امسال وصول کردیم این شوخی نیست وصول مالیات مستقیم از آن مواردی است که در هر مملکتی درباره از زیاد وصول مالیات مستقیم اقدام بشود نشانه سلامت وضع مالی است. این مالیات از طبقه ثروتمند که درآمد زیادی دارند گرفته میشود و هر چه در این راه اقدام بشود و پافشاری بعمل آید و بیشتر وصول بشود در راه احقاق حق ملت ایران بیشتر اقدام شده است (صحیح است صحیح است) رقم مالیات غیر مستقیم هم زیاد شده است رقمی که در بودجه هست بنده باید عرض کنم امروز مالیات غیر مستقیم که از درآمد کمرک و از ثبت سفارش کالا و از فروش ارز وصول میشود آن رقم مالیات غیر مستقیم نیست که بمصرف کننده تحمیل بشود چون مصرف کننده سعی اش این است که از محصولات داخلی استفاده کند ولی اگر کسی خواست ماشین شیک ولو کس بخرد باید حقوق کمرکی آن را که سی هزار تومان است بدهد این ارقام است که موجب شده رقم زیادی بر درآمد مالیات غیر مستقیم اضافه شده و رقمیکه پیش بینی شده رقم ۵۲ میلیارد در طول برنامه است (مهندس ارفع - آنهم در حقیقت مالیات مستقیم است) خواستم عرض کنم که آن مفهوم مالیات غیر مستقیم که از نظر علمی باید میزانش یابین بیاید اگر با این رقم تفاوت دارد باین جهت است و اگر این رقم اضافه شده در ذهن کسی این توهم نباشد که ما طرفدار مالیات غیر مستقیم هستیم که بمصرف کننده تحمیل بشود. خیر این مالیات با آن مالیات فرق دارد. آن رقمی که عرض کردم افزایش مالیات مستقیم ۴۷ درصد اضافه شده است و پیش بینی میشود در سال آینده خیلی از این وضع بهتر شود این جزو کارهایی است باید بدولت تبریک گفت که موفق

شده است انجام بدهد يك مطلبی را هم اینجا عرض کنم بعضی دوستان آمدند اینجا از يك يك وزرای کابینه تجلیل کردند و کارشان را تعریف کردند ولی در جمع بنده دیدم گاهی مثل اینکه این مطلب را تأیید نمیفرمایند بنده شما عرض میکنم دولت آقای هویدا که بفرمان مبارک شاهنشاه منصوب شده دولت حزب ایران نوین است (صحیح است) دولتی است حزبی وزرای این کابینه مورد اعتماد ملت ایران هستند مورد اعتماد اکثریت ملت ایران هستند (صحیح است) دولتی است که مورد اعتماد است هر وزیر که در این کابینه کار میکند چون از يك دولت هستند مسئولیت مشترك دارند این صحیح نیست. که ما بیاییم برای يك وزیر استثناء قائل بشویم البته اگر کار وزیر ایراد دارد، اشکال دارد باید بگوئیم ولی مادر مجموع باید قضاوت کنیم قضاوت ما هم این است که دولت حزب ایران نوین در اجرای برنامه‌های انقلابی با کمال خوشوقتی دولت موقتی است (صحیح است) یکی از مطالبی که اینجا مورد بحث قرار گرفت و بنظر من لازم است که باز هم در این مورد صحبت بشود مسئله اختصاص درآمد نفت به کارهای عمرانی است. اینجا اشاره شد که دولت حزب ایران نوین در اجرای برنامه‌ها چقدر موفقیت داشته است من باید عرض کنم برنامه عمرانی سوم هر اندازه موفقیت داشته باشد سهم بزرگ و عمده اش نصیب حزب ایران نوین است چرا؟ برای اینکه برنامه عمرانی سوم در مهرماه ۱۳۴۱ با تصویب نامه تصویب رسید. در بهمن ماه ۱۳۴۱ شاهنشاه بزرگ ما هنگام تصدی دولت خدمتگزار علم منشور انقلابی ششم بهمین اعلام فرمودند. مسلماً با اعلام آن منشور که چهره سیاست اقتصادی ما بکلی عوض شد سیاست ملی ما و سیاست اقتصادی ما بکلی تغییر کرد. بنابراین آن برنامه تغییر کرد. برای اینکه ارقام عمده‌ای که برای اجرای اصلاحات ارضی سپاهیان دانش سپاهیان بهداشت و سایر برنامه‌های انقلابی باید تأمین میشد و محلی در برنامه سوم از ۱۴ میلیاردی که پیش بینی شده بوده است. در دولت علم تغییراتی در برنامه سوم در مسیر هدفهای انقلابی داده شد بعد از اینکه بامر

شاهنشاه گروهی از کارشناسان اقتصادی مملکت شاه گروه مترقی زمام امور مملکت را در دست گرفتند آنها برای اجرای منشور انقلابی شاهنشاه نخستین عملی که انجام دادند تغییر اعتبارات برنامه سوم بود با تصویب که اولاً رقم برنامه از ۱۴۰ میلیارد به ۲۰۰ میلیارد و بعداً به ۲۳۰ میلیارد تغییر کرد و قسمتی از اعتبارات برنامه و اعتبارات اضافی بی برنامه‌های انقلابی اختصاص داده شد. که وقتی الان بررسی میکنیم بیستمین ۷ میلیارد بابت اصلاحات ارضی داده شد ۸/۵ میلیارد بابت راههای فرعی ۱۱ میلیارد بابت تعلیمات ابتدائی ۷ میلیارد بابت عمران شهری و ۴/۵ میلیارد بابت عمران روستائی این ارقامی بود که مطلقاً در برنامه سوم وجود نداشت ولی دولت حزب ایران نوین برای به ثمر رسیدن برنامه‌های انقلابی این ارقام را در برنامه سوم گنجاند و همه ما خوشوقت هستیم و شاهد هستیم که تا چه اندازه فرین موفقیت بوده است واقعاً سپاه دانش و سپاه بهداشت در همین برنامه عمرانی چهارم که جناب عالی آقای دکتر مهدب و بنده خیلی از دوستان درباره عمران روستائی پافشاری کردیم در برنامه سوم اول با تصویب نبود ولی امروز در برنامه چهارم يك رقم ۹ میلیاردی برای عمران روستائی هست که در این مجلس مقدس این رقم غیر قابل تغییر اعلام شده و هیچکس نمیتواند این رقم برنامه عمرانی چهارم را تغییر بدهد این ناشی از فکر و کاری است که نمایندگان ملت داشته‌اند و خواسته‌اند این برنامه انقلابی سریع تر بشود من فکر می‌کنم همه ما در مجلس از اقلیت و اکثریت در مسائل کلی مملکتی و انقلابی نظر واحد داریم چنانکه يك برنامه‌ای که میدانیم در بشمار رساندن انقلاب مملکت ثمر بخش است پیشنهاد میکنیم تصویب میکنیم از دولت هم اجرائش را میخواهیم اگر این ارقامیکه اینجا هست و اجرا بشود موجب خواهد شد که بکلی قیافه روستاهای مملکت عوض بشود ما آرزو مندیم در آخر برنامه چهارم وقتی این برنامه‌ها بشمار برسد با افتخار و سر بلندی یاد کنیم. آقای دکتر نیکویی این عمران روستائی با سنگینی بدوش جناب عالی است مجلس ایران در این باره از شخص جناب عالی انتظاراتی داریم و گزارش میخواهد که چه قدمی برداشتید و خواهید

برداشت يك مطلبی که دوست عزیزم جناب آقای دکتر مذهب اشاره کردند مربوط به درآمد نفت است شده با ایشان هم عقیده هستم که ما يك سرمایه ملی داریم مثل نفت ما اگر امروز کوشش و تلاش میکنیم که این سرمایه سرعت استخراج بشود ولی مسلماً نباید صرف کارهای پرسنلی و هزینه روز و صرف بودجه بشود این نباید منحصر صرف کارهای عمرانی بشود باید سد بسازند زوب آهن بسازند ولو له کشی گاز بکشند که يك ثروت جدیدی بر ثروت ملی ما اضافه بشود تا اگر روزی خدای نکرده منابع نفتی ما تمام شد باید دیگر نفت از ارز اقتصادی نداشت ما متکی به چنین درآمدی نباشیم و بحقوق نسل آینده هم تجاوزی نشده باشد بهین دلیل میخواهم عرض کنم که من در این مورد دولت را تقدیر میکنم که از اختصاص درآمد نفت از ۵۵ درصد به ۸۰ درصد رسیده است البته هنوز به صد درصد نرسیده ایم وقتی دولت حزب ایران نوین شروع بکار کرد ۵۵ درصد از درآمد نفت در برنامه سوم بکارهای عمرانی تخصیص داده شده بود ولی خوشبختانه در برنامه چهارم این رقم با تلاش دولت به هشتاد درصد رسید ما آرزو میکنیم که شما در برنامه بعدی انشاء الله توفیق پیدا کنید که صد درصد درآمد نفت را به کارهای عمرانی اختصاص دهید این موردی است که اگر روزی توفیق پیدا میکنیم که صد درصد درآمد نفت را بکار عمرانی اختصاص بدهیم آن برنامه ای است که طلائی و درخشان خواهد بود و واقعاً موجب تیرنگ به کسانی است که در این راه توفیق پیدا کنند (دکتر شفیق امین - انشاء الله خواهیم رسید) (دکتر ملکی - این نیست درصد هم حق همین نسل است) آقای دکتر حق همین نسل است ولی اگر نسل امروز فداکاری بکند و فداکار هم هست ولی همانطور که جناب آقای دکتر مذهب فرمودند اگر نسل امروز فداکاری نکند که واقعاً فداکار هم هست گناه است ما امروز در مملکتمان يك نظم استثنائی و يك امنیت کامل و يك رونق فوق العاده اقتصادی داریم که همه در سایه رهبری شاهنشاه بزرگ ما فراهم شده است شاهنشاه يك مملکت بسیار خوبی برای ما بوجود آورده اند که بقول معروف تمام اهرم ها در جهت پیشرفت مملکت و رفاهي ملت ایران از عقب افتادگی در حرکت است و در این شرایط

استثنائی اگر بخواهیم دولت حزبی ما در این راه توفیق پیدا کند و باز يك افتخاری بر افتخارات حزب ایران نوین بیافزاید باید این راه طی کند و صد درصد درآمد نفت را بکارهای عمرانی اختصاص دهد (احسنت) ما میخواهیم و امیدواریم که دولت موفق باشد راجع به رشد ۱۲ درصد اینجا خیلی صحبت شد ولی بنده يك مطلب دیگری را که قبلاً عرض کرده بودم اینجا میخواهم در برنامه دهه توسعه سازمان ملل برای کشورهای عقب مانده سالی ۵ درصد رشد پیش بینی شده بود ولی رسیدن به هدف ۵ درصد در سال ۱۹۷۰ برای اکثر آنان امکان پذیر نیست و بیشتر از ۳ درصد نبوده است که ما رشد ۲ تا ۳ درصد جمعیت این پیشرفت خشتی شد علی رغم این وضع کشور ایران رشد سالانه ای حدود ۱۲ درصد داشته و واقعاً به بیند این گزارش مجامع بین المللی را که اکثر ممالک موفق شدند این رشد را پیدا کنند ولی ما به ۱۲ درصد رشد اقتصادی رسیده ایم این بنظر من باید بهر کس که در این راه قدمی برداشته تیرنگ گفت این موفقیت، موفقیت مملکت است البته اینجا آقای دکتر ابراهیمی با نطق دقیق و عمیق خود اشاره ای کردند در باره رشدی که در بعضی از ممالک دیگر هست مثل چین ملی و کره جنوبی بنده عرض میکنم که از درصد رشد آنها اطلاعی ندارم ولی با توجه به برنامه هایی که وجود دارد و بمناسبت وضع خاصی که در این دو کشور وجود دارد میدانید این دو کشور يك وضع استثنائی در خاور دور دارند در این دو مملکت از طرف محافل غربی سرمایه گذاری شده و این سرمایه گذاری يك امر استثنائی است و این مبنای سیاست اقتصادی يك مملکت نمیتواند باشد چون بعضی اینکه فردا آن نیروها از پشت آن ممالک برداشته شد و آن سرمایه گذاریهای استثنائی که جنبه های استراتژیکی دارد از بین رفت آن رشد نه تنها مقدور نیست بلکه این ممالک گرفتار هزاران بلا خواهند شد ما اگر رشد اقتصادی ۱۲ درصد داریم با آنکه منابع ملی و امکانات مالی خودمان است با آنکه منابعی است که حتی مراجع بین المللی هم تأیید میکنند که ایران از جمله ممالک نادری است که حتی احتیاج به هیچ گونه کمک خارجی ندارد شما به بیند يك مملکتی ظرف مدت کوتاهی بخصوص در مدت چند از

افلاب چند موفقیت هایی داشته است که ما امروز میتوانم با آنکه منابع ملی و نیروی انسانی خود این راه پارای کنیم و يك رشد اقتصادی ۱۲ درصدی برسیم که حتی سازمانهای جهانی گرا را تأیید کرده اند بنده یادداشتهايم را کوناه میکنم چون مثل اینکه جناب آقای رئیس خیلی خسته هستند اینک من عرض کردم مسائلی که از نظر رشد اقتصادی باید بهش توجه کرد تأمین يك چنین رشد اقتصادی است که اگر فکر کنند تنها بدست دولت عملی هست و عوامل دیگری تأثیر ندارد صحیح نیست وقتی کشوری میخواهد جلو رود باید همه طبقات در این راه در این سیاست همگام باشند و این برنامه ها را تأیید بکنند چون در بعضی ممالک صنعتی پیشرفته دولت فقط کارش آماده کردن محیط است برای سرمایه گذاری ولی در يك مملکت در حال پیشرفت مثل ایران که دولت علاوه از وظیفه سنگین تأمین محیط مساعد که در تأمین سرمایه گذاری نقش مهمی دارد باید همه طبقات مردم و بخشهای اقتصادی و سایر کسانی که مسئولیت دارند در این راه دولت را یاری بکنند تا بتوان به این رشد اقتصادی سریع تر و زودتر رسید باز از مطالبی که بنده فکر میکنم لازم است بآن توجه شود سالها در این مملکت در مورد واردات و صادرات صحبت بود واردات مملکت تشکیل میشد از يك مشت کالاهايم بيمصرف ولو کس که خوشبختانه امروز در مملکت ما در اثر سیاست سالم اقتصادی قسمت اعظم واردات تبدیل شده به کالاهای سرمایه ای که تشکیل میشود از کارخانه ها و مواد خام و احتیاجات صنایع کشور و آن چیزی که قادر باشد که چرخهای صنایع مملکت را بچرخاند این دیگر آن کالاهايم نیست که از بین برود اگر يك کارخانه قند وارد مملکت شد ما در راه توسعه صنعتی مملکت قدم برداشته ایم و خود این کالا مولد ثروت است این وضع نشان میدهد که در برنامه های اقتصادی مملکت توجه جدی است به پیشرفت اقتصادی شده است راجع به پیشرفت فرهنگ صحبت شد خانم دکتر پارسای هم اینجا هستند بنده متقدم آموزش مملکت ما احتیاجات زیادی دارد هنوز ما دارای آن امکانات مالی و فنی نیستیم که هر فرد ایرانی بتواند از مزایای تعلیم و تربیت بطور کامل استفاده بکند در برنامه چهارم سیاست آموزشی دولت اینست که ۹۳ در

صد اطفال لازم التعلیم شهری و ۵۵ درصد اطفال روستائی باید به مدرسه بروند اما بر اساس يك محاسبه خیلی ساده اگر ما بخواهیم احتیاجات آموزش و پرورش مملکت ایران تأمین بشود باید به بینیم چقدر احتیاج مالی داریم جمعیت کشور ما بر اساس سرشماری سال ۴۵، ۲۷ میلیون نفر است کمتر از ۷ سال ۹ میلیون بزرگتر از هفت سال ۱۸ میلیون که شش میلیون از ۱۸ میلیون باسوادند افزایش جمعیت در حدود سالی ۷۰۰ هزار نفر است اگر بخواهیم بی سواد را ظرف ۱۰ سال ریشه کن کنیم ۱۲ میلیون بی سواد باید سالیانه يك میلیون و دویست هزار نفر باسواد شوند که با احتساب سالی ۷۰۰ هزار افزایش جمعیت لازم است در سال يك میلیون و نصد هزار نفر باسواد شوند (دکتر عاملی - زیادی است) در هر صورت جناب عالی موافقت بفرمائید روی همان رشد ۲ درصد و نه ۳ درصد افزایش جمعیت باشد که سالی ۷۰۰ هزار نفر اضافه شوند هزینه باسواد کردن هر نفر در سال طبق محاسباتیکه شده در حدود ۳۵۰ تومان و در دیگر جهانی با بی سواد تا ۲۵۰ تومان پیش بینی کرده اند در آن صورت باید ۶۰ میلیون تومان در سال به بودجه آموزش و پرورش برای اضافه بشود خوب شما سالی ششصد میلیون تومان از جاهای مختلف صرفه جوئی کنید و بدهید به وزارت آموزش و پرورش و از آنها مسئولیت اجرای این برنامه را بخواهیم ، اگر واقعاً امکان مالی مملکت اجازه نمیدهد از چه مخلی باید اینکار انجام شود این يك نمونه است این را خواستم عرض کنم تا بدانید در سایر رشته ها هم همینطور است کار اصلاحات ارضی همینطور سایر دستگاهها هم همینطور اینها در عامل احتیاج دارد بکسی عامل سرمایه ای و دیگری عامل انسانی راجع به بهداشت هم بنده با شما هم عقیده هستم دلم میخواهم در تاسر مملکت ایران تمام مردم ایران از درمان مجانی استفاده کنند و واقعاً آرزو دارم اما به بینیم با این امکانات مالی و انسانی که هست با این کمبود طبیب که نه تنها ما گرفتاریم بلکه خیلی از ممالک دنیا گرفتار هستند این مشکل سرعت حل میشود امروز مسئله که بود طبیب و پزشک نه تنها در ایران وجود دارد بلکه خیلی از ممالک دنیا گرفتار این وضع هستند ما الان بیست و نه در برنامه سوم ۴۷۰۰ تحت بیمارستانی اضافه

شده ۲۰۶ در مانگه روستائی هم درست کرده اند بنده دلم میخواست ده هزار در مانگه روستائی درست بکنند و آیا امکان پذیر هست ما مینیم فاصله روستاها زیاد است مردم روستائی در مضقه هستند ولی آیا با این بودجه ها و با این وضع مالی و کمی پزشک امکان هست حالا بنده نمیگویم ۶۰ هزاره نمیگویم تمام شهرستانها اقلا هر سه ده يك در مانگه داشته باشند (فرهادپور - وزارت بهداری ماهیانه در ۷۰ هزار ده میروند بازرسی میکند ده هزار را از کجا آورده اند) لابد بعضی جاها را دو دفعه میروند (رامبد - میفرمائید میخندید ولی آنکسانیکه منتظر شما و دولت شما هستند و این از قام را مینهند باید گریه بکنند) عرض کنم جناب آقای رامبد با بدیه این برنامه های انقلابیکه اجرا شده افتخار کرد برای چه گریه بکنند افتخار میکنم که دولت ما در اجرای برنامه ها موفق بوده است ما با عدد ورقم صحبت میکنیم اگر در تمام واحدهای مملکت در تمام دهات آموزش و پرورش داشته باشیم باید سالی ۶۰۰ میلیون تومان به آموزش و پرورش اختصاص بدهید تا تمام اشخاص واجب التعلیم بدرسه بروند این حرف درست هست یا نیست (رامبد - خرجهای او کس دولت و چیزهای تفریحی دولت و چیزهای نمایی را حذف کنید خواهید دید که ایران چه میشود) شما حق بود که گزارشی درباره کارهای انجام شده دولت حزبی خود میدادید (مهندس ناصر بهبودی - حزب مردم تا بحال دولت تشکیل نداده) بهر صورت من بآن مطالب کاری ندارم درباره لایحه بودجه دولت حزب ایران نوین صحبت میکنم (رامبد - روزی که با ۱۸ میلیارد فرض از بانک مرکزی آمدند با ۴۵ میلیارد چه میکنند) خوشبختانه بعد از بنده صحبت میفرمائید پس يك ربع بینده فرصت بدهید راجع بدرمان روستائی از زبان شاهنشاه عرض میکنم فرمودند: نتایجیکه ما از سپاه بهداشت گرفته ایم خیلی جالب و امیدوار کننده بود (پزشکپور - مربوط بسپاهیان انقلاب است) سپاهیان انقلاب هم جزو دولتند مستثنی از دولت نیستند آقای اسفندیاری دوست عزیز بنده شما يك قسمت کارهای دولت را که خوب انجام شده و دولت حزب ایران نوین هم برای شمر رسانیدن انقلاب قسمتی از این وظیفه انقلابی را صادقانه انجام میدهد جدا میکنید

رئیس - آقایان اجازه بفرمائید آقای دکتر العونی صحبشان را بکنند بعدم آقای رامبد تشریف میآورند مطالبشان را میفرمایند.

دکتر العونی - عرض میشود از صحبت های نه ساعت ۷ ساعت ۵ ساعت دوستان عزیز که واقعا شنیدنی بود استفاده کردیم آقایان این بکفایتیکه بنده دارم صحبت میکنم اجازه نمیفرمائید ما باز قام صحبت میکنیم اگر از قام ایراد دارند بنده نمیگویم عدد ورقم در تمام کارهای مملکتی وجود دارد اگر رقمی غلط است بفرمائید غلط است ما از نظریات دوستان اقلیت در کمیسیون برنامه وجود دارند جدا کتر استفاده را میکنیم دادن شعار فایده ندارد بیائید واقعا بگوئید که این برنامه ها را چه جور میشود اصلاح کرد بهتر نتیجه گرفت الان عرض کردم همه ما در يك صف هستیم آن صف انقلاب است ما همه میخواهیم که این برنامه های انقلابی زودتر برسد بیائید برادروار بهمه کمک کنیم در برنامه چهارم راجع بدرمانگه روستائی بیش بینی شده ۵۰۰ در مانگه جدید ساخته شود واقعا فکر میکنید ساختن ۵۰۰ در مانگه جدید روستائی کار آسانی است همه میدانیم چقدر اشکال دارد بعلاوه اگر تمام این اعتبار هم وجود داشته باشد خوب وقتی طبیب لازم دارد که طبیب کم است باید پیدا کنیم آقای فضائی شما که استانداز بودید راهنمایی کنید ما خواهش میکنیم که دولت پولش را بدهد (عبدالحسین طباطبائی - عرض میرسانم که این در مانگه ها را سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ساخته) برنامه هائی وزارت بهداری و سازمان شاهنشاهی مشترک آذاردیول ساختمانش را دولت میدهد ولی سازمان شاهنشاهی از مؤسساتی است که بسیار خوب کار کرده شما ملاحظه بفرمائید سیاست درمانی دولت این است که در آخر برنامه چهارم ۵۵۰۰ تخت در این مملکت وجود داشته باشد شما احباب کنید اگر دولت توفیق پیدا کند در آخر برنامه چهارم ۵۵۰۰ تخت بیمارستانی در این مملکت بوجود بیورد چه مقدار از اشکالات ما حل خواهد شد یا اگر بتواند ۵۰۰ در مانگه جدید روستائی بسازد همچنین تعداد گروه سپاه بهداشت را که واقعا خیلی خوب کار میکنند افزایش دهد مقدار زیادی از اشکالات ما مرتفع میشود بعلاوه عرض کردم تمام این مسائل مورد بحث همیشه بوده و خواهد بود ما خواستار این هستیم که هر چه بشود و در جلسات متعدد صحبت

کردیم که اعتبارات عمرانی بمناطق دور افتاده اختصاص داده بشود اینها جزو برنامه هست و وجود دارد امیدواریم در انجام آن دولت ایران موفقیت پیدا کند (نماینده گان - انشاء الله) ملاحظه بفرمائید اگر ما برای هر هزار نفر يك طبیب نظر بگیریم میشود ۲۷ هزار در مملکت در حالیکه هفت هزار طبیب هست در تمام بخشها و سطوح سالی هم ۷۰۰ نفر اضافه میشود این ۷۰۰ نفر معادل آن اضافه جمعیتی است که در مملکت ما وجود میآید (فضائی - اگر مدبریت صحیح باشد میتوان کاری انجام داد) آقای فضائی آنکه که امکانات زندگی برایش بهتر است و میخواهد در تهران کار آزاد بکند نمیشود تبعیدش کرد میخواهم عرض کنم اگر در مملکت ما ۲۷ هزار طبیب وجود داشته باشد در آن صورت بهر هزار نفر يك طبیب میرسد اگر ۷ هزار هست تازه متأسفانه به تمام مملکت طبیب نمیرسد فرمایش شما را قبول دارم در تهران و مراکز استانها طبیب زیاد هست و ما که نمیتوانم اطباء آزاد را ملزم و متعهد کنیم که بنقاط دور دست بروند يك طبیب تهیدی که دارد سالهای اول خدمت میروند در خارج از مرکز بعد که کارش تمام شد بتهران و شهرستانها میروند کار میکنند بهر صورت چون در مملکت ایران ۱۷ هزار طبیب وجود ندارد پس بهر هزار نفر يك طبیب نمیرسد بعلاوه آن مشکلی که آقای فضائی اشاره کردند وجود دارد در بعضی نقاط مثل تهران تمرکز طبیب وجود دارد دوست بسیار عزیز بنده آقای مهندس ابراهیمی يك مطلب را اشاره فرمودند در مورد معامله تراکتور با رومانی است بنده میخواهم عرض کنم که سیاست مستقل ملی ما خوشبختانه وضع را بصورتی در آورده است که امروز درهائی همه بازارهای جهان برای کشور ما باز است یعنی سیاست مستقل ملی ما که در سایه رهبری باری شاهنشاه به نتایج درخشانی رسیده است موجب شده که همه ممالک دنیا علاقه مند بهمکارهای اقتصادی و مالی ما ملت ایران هستند چند سال قبل وقتی در این مملکت صحبت از تراکتور بود در هر شهری چند نوع تراکتور از کشورهای مختلف ریخته بود و این تراکتورها چند روز کار میکرد و خراب میشد و در همین جا یکی از نمایندگان گفتند شهرستانهای ما قبرستان تراکتور شده است موقبلکه بنده آقای دکتر عظیمی و آقای کاظم مسعودی در التزام بر کاب

شاهنشاه در رومانی بودیم این کارخانه را شاهنشاه مورد بازدید قرار دادند قیمت این تراکتورها با قیمت تراکتور هائیکه از سایر ممالک خریدم میشد بسیار فرق داشت بنده اطلاع دقیق ندارم مثل اینکه در حدود ۱۰۰ قیمت تراکتورهای قبلی است که ۱۷ هزار تومان میباشد باقیمت تراکتوری که بین ۴۵ تا ۶۰ هزار تومان است خیلی فرق دارد برای زارع ایران مقرر بود صرفه است که آن تراکتور از زان را بخرد بخصوص اینکه ما امروز در مملکت ایران خوشبختانه مشغول ساختن کارخانه تراکتور سازی هستیم و این تراکتوری که مورد احتیاج دهقانان و زارعین هست بوسیله این کارخانه ساخته میشود باقیمت ارزان و با وضع مناسب از طرفی ما برای خرید این تراکتورها ارز نمیدهم ما برای محصولات صادراتی مملکت هم احتیاج بیازار داریم و باید کالاها را صادراتی مملکت را هم بفروش برسانیم تا از راه فروش این کالاها صادراتی بتوانیم احتیاجات مملکت را تأمین بکنیم این درست نیست که گروهی بروند در بازارهای دنیا و بخواهند ارز مملکت ما را بدهند و در مقابل کالا بگیرند ما تا میتوانیم باید با صدور محصولات و وطن از کالاها سرمایه ای آنها استفاده کنیم کالاهائی که مورد احتیاج ملت ایران است بخصوص ما بوضع بازارهای غرب خیلی خوب آشنائی داریم و میدانیم در آنجا علاوه بر بالا بودن قیمت اجناس نرخ بهره هم زیاد است معمولاً ۷ و ۸ درصد میباشد در قسمتی از بلوک شرق نرخ بهره ۲/۵ درصد است اما مصلحت ما اینست که کالا بدهیم و تراکتور ارزان قیمت بگیریم یا ارز بدهیم و کالای گران قیمت و از ممالک مختلف بگیریم بنظر من اگر ما نفت و محصولات صنعتی بدهیم و تراکتور ارزان قیمت بگیریم و به زارع ایرانی بدهیم سیاست اقتصادی صحیح کمک کرده ایم زیرا امروز کشورهای دنیا حتی برای يك دلار هم بافشاری میکنند و چانه میزنند ما ملت بیستیم که بتوانیم از منابع ملی ما از منابع ارزی ما حاتم بخشی بکنیم (دکتر اسفندیاری - کالای خام میدهم) انشاء الله کالای خام بزودی تبدیل میشود به محصولات صنعتی آقای دکتر اسفندیاری به محصولات ساخته شده ایران من اتفاقاً از مجله دوست عزیزم آقای دکتر باقر شرعتمت عضو فراکسیون پارلمانی حزب

پارلمانی حزب مردم يك مطلبی را در آورده ام که میخواهم بر اساس موافقتنامه جدید بازرگانی ایران با مجارستان در ظرف ۵ سال آینده ۱۶۰ میلیون دلار کالا مبادله میشود و بر اثر این موافقتنامه سالانه معادل ۳۲ میلیون دلار کالا بین دو کشور مبادله میگردد و هدف این است که در مقابل ورود انواع ماشین آلات مورد نیاز مملکت حتی المقدور کالاهای صنعتی ایران به مجارستان صادر شود به همین جهت از ۳۶ نوع محصولات صنعتی ایران از قبیل اتومبیل، بیخچال، کالاهای فلزی، کفش، تریکو و محصولات دیگر صادر میشود که امکان دارد طی ۵ سال از این مبلغ هم تجاوز بکند علاوه بر این موافقتنامه دیگری هم امضاء شد که بموجب آن دولت مجارستان ۴۰ میلیون دلار اعتبار برائی ایران در نظر گرفت که وسائل صنعتی برای ایران خریداری شود و از محل فروش نفت و کالاهای صنعتی این مبلغ مستهلك شود هم اکنون ۲۵ تا ۲۸ درصد از کل کالاهای ایران بکشورهای بلوک شرق و اتحاد جماهیر شوروی صادر شده و انتظار میرود تا سال ۵۴ سالانه تا حدود ۴۵ درصد محصولات صنعتی ایران به شوروی صادر شود برای ما چون متکی به سیاست مستقل ملی خودمان هستیم و شاهنشاه بزرگ ما ترسیم کننده این سیاست بسیار صحیح هستند مسلکها و سیاستهای ممالک دیگر در وضع ما تأثیری ندارد برای معاملات تجاری و تأمین منافع ملت ایران باید به آن بازارهایی برویم که منافع ملی ایران بهتر تأمین میشود (صحیح است) صحیح نیست ما بیائیم ارزش مملکت را بدهیم به قیمت زیاد با بهره ۸ درصد ۹ درصد کالا بگیریم باز هم در آن مجله دیدم دولت چکوسلواکی ۲۰۰ میلیون دلار ۱۲ ساله با بهره ۲/۵ درصد در اختیار ایران میگذازد که به مصرف طرحهای عمرانی ایران میرسد در مقابل نفت خام میگیرند در مورد برنامه های نفتی مملکت بنده اینجا صحبت کردم در تکمیلش باید عرض کنم که این برنامه ها با چه سرعتی در مملکت ما بجاورفته است اینها با زبان عدداست و منطبق ریاضی است در سال ۵۱ که نفت ایران ملی شد تولید ما ۳۱ میلیون تن بود از سال ۱۹۵۱ تا ۵۴ صادرات نفت بکلی متوقف شد در سال ۱۹۵۷ به ۳۴ میلیون تن رسید در سال قبل محصول نفتی ایران به ۱۴۲ میلیون تن رسید این نشانه

يك مدیریت صحیح و يك برنامه مثرقی است (بکنفر از نمایندگان - شرکت ملی نفت نه دولت) عرض میکنم دستگاه شرکت ملی نفت ایران در سایه ارشاد حکیمانه شاهنشاه آریامهر و بر اثر مدیریت بسیار صحیح جناب آقای دکتر اقبال خیلی پیش رفته است. رهبر بزرگ انقلاب ایران که ارا فرموده اند منافع ملت ایران از نفت باید بنحو کامل در تمام جهات تأمین بشود قرارداد جدیدی است مثل اینکه فزادامه خواهد شد بنام قرارداد آراب و ۹۱ درصد از درآمد نفتی که استخراج خواهد شد عاید ملت ایران میشود این قرارداد های انقلابی است که موفقیت سیاسی و اقتصادی و نفتی ایران را از هر حیث تأمین میکند و ما باین سیاست صحیح افتخار میکنیم درباره بورس آقای مهندس ابراهیمی صحبت فرمودند ماهم با ایشان هم عقیده هستیم اگر مردم در بورس سهم نمیخرند بنا شرکت های سهامی سهامشان را عرضه نمیکند برای اینها باید راه حلهای منطقی پیدا کرد خوشبختانه شما اهل منطق و تحقیق هستید در آمریکا اگر همه مردم میر و ندر سهام میخرند ۲۰ میلیون آمریکایی در این بورسها صاحب سهم هستند این از لحاظ این است که شرکتها عمده پولانی دارند قوانین تجارت آنها بر يك اساس و منتهای صحیحی است خوشبختانه الان در مجلس ما هم قانون تجارت مطرح است و مورد مذاکره هست و امیدوار هستیم که این قانون و مقررات و تفسیر سیستم وضع کلی شرکتها موجب شود که مردم بخريد سهام تشویق بشوند و اینهمه ما گرفتار زمین بازی در این مملکت نباشیم بنده ناچارم از خیلی از بابتها شما را صرف نظر بکنم بنده رقمی را که اینجا عرض کردم درباره واردات مملکت سیستم وارداتی مملکت تغییر کرده ما میبینیم در دوره برنامه چهارم از ۱۰ میلیارد دلاری که مسا واردات داریم ۳ میلیارد و ۹۹۲ میلیون دلار کالای سرمایه است ۲ میلیارد و ۳۴۸ میلیون مواد خام است ۲ میلیارد و ۳۳۱ میلیون کالای مصرفی است که ملاحظه فرمائید اکثر این ارقام و آن در حدود ۴ میلیاردی که کالای سرمایه ای مملکت است آن ۲ میلیارد و نیمیکه بصورت مواد خام بمملکت میآید اینها تمام سرمایه است و چیزی نیست که از بین برود چیزی است که روز بروز درآمد ملی مملکت ما را بالا میبرد این را باید عرض کنم که در دوره برنامه سوم مخصوصاً در اثر توجهی که باین کار شده است ورود کالاهای سرمایه ای و نیمه ساخته به ۷۴ درصد در سال ۴۵

ایش پیدا کرد یعنی ۷۴ درصد کالاهای واردات ایران صنعتی بوده است يك گزارش مفصلي اینجا دارم صرف نظر می کنم درباره کارهای انجام شده نه ماهه اول امسال است که در هر رشته ای از صنعت و کشاورزی و نفت و وضع ارزی و تأسیس شرکتها و پیشرفت صنایع و کمکهای که به روستاها شده عمران شهری حتی بانک رفاه با ارقام و اعداد هست و در سطح کلی ما معتقدیم که قدمهای اساسی و صحیح برداشته شده که اذکر این ارقام صرف نظر میکنم چون فکر میکنم این ارقام موجب خستگی بشود راجع به درآمد سرانه اینجا اشاره شد یکی از دوستان کوبا آقای مهندس ابراهیمی فرمودند درآمد سرانه چقدر است اینها در آمارهای مملکت هست در آمارهای بانک مرکزی هست در برنامه چهارم هم وجود دارد درآمد سرانه در ایران در سال ۳۸ ۱۶۲ دلار بود در سال ۴۵ به ۲۱۰ دلار رسید باز شد سالانه درآمد سرانه از ۲۲۰ دلار در اول برنامه چهارم به ۳۰۷ دلار در پایان برنامه چهارم خواهد رسید درآمد سرانه بهترين معیار و مقیاس پیشرفت اقتصادی هر مملکت است که بموجب این رقم که که در برنامه چهارم هست و مورد رسیدگی قرار گرفته و مورد تأیید کارشناسان اقتصادی مملکت است در دوره برنامه چهارم ما از ۲۲۰ دلار در آمد سرانه به ۳۰۷ دلار خواهیم رسید با توجه اینکه میدانیم در دنیا هر کشوریکه درآمد سرانه اش از ۲۰۰ دلار کمتر باشد به زعم اقتصاددانان سازمان ملل در ردیف ممالک عقب افتاده است و ما خوشبختانه از این ردیف خارج شدیم و به ۲۲۰ دلار رسیده ایم و امیدواریم در آخر برنامه چهارم به ۳۰۷ تا ۳۱۰ دلار برسیم در مورد جمعیت که آقای دکتر عاملی اینجا صحبت فرمودند من خیلی با دقت دارم ولی چون آقای دکتر مذهب اشاره فرمودند فقط به چند جمله اشاره میکنم و صرف نظر میکنم باز هم این نظر اقتصاددانان مراجع بین المللی است که اگر جاذبه ای بخواهد جلو برود باید همیشه در صد ترقی اش بیش از درصد افزایش جمعیت باشد و بعضی اقتصاددانها در صد ترقی جمعیت را فقط يك سوم درصد ترقی اقتصادی دانسته اند زیرا درصد افزایش جمعیت ایجاد فاقا و از طرف دیگر ایجاد عرضه کار میکند در کنفرانس دهلی جزو اولین پیشنهاداتی

که مطرح شده موضوع صنعت بود گروه زیادی از کارشناسان اقتصادی بین المللی که در آنجا اجتماع کرده بودند گفتند باید جمعیت ممالک در حال توسعه از دو درصد ترقی نکند اکنون رشد جمعیت ممالک اروپایی يك درصد و از این يك درصد است و پیشنهاد این است که باید حتی المقدور کوشید که درصد جمعیت بیش از دو درصد نباشد برای اینکه اگر فرار باشد يك مملکتی تلاش بکند که پنج درصد جلو برود آن افزایش و ترقی در اثر افزایش جمعیت جذب بشود رشد تأمین نخواهد شد مملکت ما يك واحد جغرافیائی است (دکتر عاملی) ۱۱ نفر در كيلو متر مربع (ممکن است که جمعیت ما مثل ممالک خاور دور در سطح مملکت خیلی زیاد بشود ولی جمعیتی را که نشود وسائل تعليم و تربیت و زندگيش و اعاشه اش را فراهم ساخت آن جمعیت گرفتاری دارد ما خواستار آن جمعیتی هستیم که از وسائل رفاه و آسایش برخوردار باشد و وسائل تعليم و تربیت داشته باشد و بهداشت داشته باشد ما جمعیتی را میخواهیم که از رفاه برخوردار باشد نه يك جمعیت بیکار و بیسواد و گرسنه (صحیح است) (دکتر عاملی) این یکی از عوامل عجز دولت حزبی شعاست) باید جمعیت متناسب با برنامه های اقتصادی و توسعه و پیشرفت باشد هیچ تقصیبی در میان نیست این نظر ما منطبق است با نظر تمام کارشناسان اقتصادی جهان این نظر ماست حالا برای شما مورد قبول نباشد نظر شما برای شما مقدس است برای خودتان حفظ کنید در مورد اشتغال اینجا صحبت شد در برنامه چهارم میشود در حدود يك میلیون کار ایجاد کرد اگر دولت توفیق پیدا کند و این يك میلیون کار را ایجاد کند بنظر من يك کار صحیح و افتخار آمیز انجام داده است آرزو مندیم که در خاتمه برنامه باین رقم بسیار درختان برسیم (خواجہ نسوزی) بخت خصوصی هم در اینکار زیسم است (این اعم است باز در مورد جمعیت بر میخوریم چون نمیشود صرف نظر کرد ما در دنیا میبینیم طبق آمارها اینکه وجود دارد بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون مردم جهان از گرسنگی و رنج و عذاب هستند کندهائی مثل چین و هند و

اندوختی و در پاکستان هر سال گرفتاری زیادی دارند عده زیادی در اثر نداشتن غذا در غدا هستند طبق گزارش سازمان ملل برای آنکه بتوان در سال دو هزار جمعیت جهان را بصورت غیر کافی تغذیه نمود باید مقدار تولید مواد غذایی ۳۰۰ درصد در کشورهای در حال توسعه ۴۰۰ درصد و تولیدات دامی ۶۰۰ درصد اضافه شود این رقم وحشتناکی است که در دنیا وجود دارد که در اثر آن دنیا میلزرد و همه معالک نسبت به این ارقام در نگرانی و وحشت هستند اینها فکر این هستند که باز بر تعداد گرسندان و بیخانمانها و بیقر هنگها اضافه نشود ما باید بیائیم بر اساس ترفهای اقتصادی صحیح ملت ایران را، آن ملتی که ما و شما خواستار بهبود وضع آن هستیم باید تمام وسائل رفاه را در اختیار داشته باشد عرض کردم عقیده ما این عقیده ماست نظر شما مقدس است برای خودتان دنبال نظر خودتان بروید ما خواستار آن هستیم که ملت ایران ملتی که ما شما خواستار سعادت آن هستیم ملت مرفه و سعادتمندی باشد و تمام وسایل زندگی رفاه در اختیارش باشد (صحیح است) عرض کردم این عقیده ماست جناب دکتر عاملی نظر شما برای شما مقدس است دنبال نظر خودتان بروید بصورت از بقیه یادداشتها صرف نظر میکنم در پایان باید بگویم هر چه در این بودجه دولت مطالعه فرمایید کمی میکنیم بیبینیم بودجهای است بسیار صحیح بهترین بودجهای است که تا امروز بساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم شده (صحیح است) آرزو مندم دولت حزبی مادر اجرای این بودجه دقیق توفیق پیدا کند و در اجرای آن برنامه چهارم که افتخار آمیز است موفق شود تا بتواند اهداف بزرگ رهبر انقلاب ایران شاهنشاه آریامهر را سر بعت و زودتر بشمار برساند و در راه بشمار رسیدن انقلاب مقدس ایران و حفظ و وظیفه پاسداری ایران نیش از پیش موفق باشد (احسن)

۴- تصویب صورت جلسه صبح سه شنبه ششم اسفند
رئیس - صورت جلسه صبح سه شنبه ششم اسفند خدمت خانمها و آقایان توزیع شده نسبت به این صورت جلسه نظری نیست آقای دکتر رهنوردی
دکتر رهنوردی - در نظر جناب آقای مهندس بهبودی در مورد سازمان تاج ۲۵ میلیون تومان ذکر شده خیال میکنم ۲۵ میلیون ریال باید باشد (عدهای از

نمایندگان - (صحیح است) (رامبد - ۲۵ میلیون ریال است)
رئیس - اصلاح میشود نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه صبح سه شنبه ششم اسفند تصویب میشود.
۵- ادامه مذاکره در کلیات گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور
رئیس - آقای رامبد بعنوان مخالف صحبت میکنند نفرمائید

رامبد - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم ملت و دولت اجازه فرمائید برای صحبتی که همه میدانیم در باره چیست و برای چیست مقدمه ای سازم و به حاشیه نبردازم همه ما میدانیم رقابت های سیاسی، صف آرائی های حزبی در این چند سال اخیر محیط مجلس ما را احاطه کرده ولی مطالبی را که امروز میخواهم با شما بمان بگذارم ارتباطی با این اختلاف سلیقه سیاسی ندارد این مطالب مربوط به تمام افسراد ملت ایران است این مسائل اساسی زندگی حال و آتی همه موکلین و هر يك از ماست اعم از آنکه کدام حزب تصدی اجرایی برنامه های مملکتی را داشته باشد صرف نظر از آنکه هر يك از شما عضویك دسته سیاسی باشید یا نباشید میتواند این مطالب را نزد خود مورد مطالعه قرار بدهد و در پیشگاه و حدان

خود نسبت به آن فضاوت کنید زیرا همه ما که در اینجا جمع شده ایم همه بنام خدمتگزاران مملکت از افراد يك مملکت و به آرزوی تحقق يك هدف در زیر يك سقف گرد آمده ایم (صحیح است) برای سعادت ملت ایران و عظمت مملکت و سلطنت ایران (صحیح است) از این جهت بدون آنکه در این مسائل که مطرح میشود کمتر بن تعصب فردی یا حزبی داشته باشیم با استناد به ارقام رسمی دولت وضع سیاسی و اجتماعی و اقتصادی مملکت را بررسی میکنیم ابتدای گزارش خود جناب آقای نخست وزیر هنگام تقدیم لایحه بودجه سال ۱۳۴۸ به مجلس شورای ملی به ممالکی اشاره کردند که در سال گذشته دچار بحرانهای سیاسی و اقتصادی و بولی با منطقه ای شده بودند شکر خدا از برکت رهبری شاهنشاه ما در این فاصله از ثبات سیاسی، امنیت اساسی و رشد اقتصادی برخوردار بودیم و علت آنرا از فرمایشات خود شاهنشاه من میخواهم سرواقي و اساسی

حقیقت ما اینست که رژیم ما رژیمی طبیعی است (صحیح است) که ملت آنرا با راحتی میپذیرد (صحیح است) زیرا بدان تمخیل نشده و این رژیم میتواند خیلی دقیق تر و بهتر و سریع تر اصلاحاتی را که مطابق پیشرفت زمان و مسیر تمدن برای ما است انجام دهد و بعد از اینکه جهت اصلی این نعمت را دانستیم اجازه نفرمائید در گفتن يك حقیقت مضایقه نکنم همانطور که هیچ بیماری بطور قطع عمداً خود با استقبال عارضه کسالت رفته هیچ يك از این معالک هم با اطلاع قبلی سراغ این بحران را که آقای نخست وزیر بدان اشاره کرده اند برفته اند همانطور که هیچ يك از شما نمیتوانید بگوئید من فردا مریض نمیشوم چون امروز سالمم هیچ يك از معالک دنیا هم بدون مراعات اساس پیش بینی و پیش گیری و احتیاط نمیتوانند دعا کنند که ما همچنان بر او خود ادامه میدهم با وجود آنکه جوانان کار نگاه نمیکنیم و هیچگاه دچار بحران نخواهیم شد تنها چیزی که امروز در اختیار ما هست برای جلوگیری از بحران فردا پیش بینی و پیش گیری راه احتیاط و تذکر و توجه لازم با امور اساسی و اقتصادی مملکت است (صحیح است) اما این مطالب را در این موقع مطرح میکنم زیرا در دنیای امروز بودجه هر مملکت اثری است که دولتها وسیله این ابزار ساختمان اقتصادی سیاسی اجتماعی مملکت را در جهت که نیاز دارند هدایت میکنند گرچه بهترین ابزار هم جانشین مهارت استاد نخواهد شده معذرا آنچه که ما میتوانیم برای سال آینده اینجا صحبت کنیم چیزی است که در ترکیب و میزان و تقادل این بودجه ملاحظه نمائیم که درجه حدود میتواند ما را در انجام برنامه های مورد نیاز کشور کمک کند اولین بودجهای که در این مملکت برای نظارت نمایندگان ملت به مجلس شورا تقدیم شد در دوره اول مجلس بود ۸۰ میلیون تومان درآمد پیش بینی شده و ۱۰/۵ میلیون تومان هزینه یعنی ۷۰ میلیون و نیم تومان کسری ولی با چندین ماه مطالعه بحث جرح و تعدیل و بالاخره با اصلاحات زیاد در جهت مصلحت مملکت تصویب رسید بعد از شصت و چند سال بودجه سال ۱۳۴۸ با رقم ۲۷ میلیارد تومان درآمد پیش بینی شده ۳۳ میلیارد تومان خرج پیش بینی شده و تفاوت آن با ناآمین اعتبار

از منابع دیگر ولی فقط در حدود چند روزی مطالعه کردیم کمیسیون بودجه و تقریباً بلا تغییر به مجلس شورای ملی و از مجلس شورای ملی سه سنا میروند اما از طرفی سه هزار برابر افزایش رقم از طرف دیگر تقلیل توجه نمایندگان از چندین ماه به چند ساعت و تصویب بلا تغییر بودجه ۳۳ هزار میلیون تومانی بسیار قابل تأمل و بنظر من شایان تأسیف است (دکتر بزادان پناه - در کمیسیون بودجه تغییراتی پیدا کرد) (مهندس ارفع - مطالعات کافی شده بود احتیاج به جرح و بحث زیاد ندارد) گزارش جناب آقای نخست وزیر با حملات و عبارات بسیار موزون که قطعاً توسط نویسندگانی توانا تهیه شده بود از جهت انشاء جناب بود ولی وقتی گزارشات چهار سال متوالی ایشان را با هم مقایسه کردم با تغییراتی در عبارات منهای معنی کم و بیش همین بود جملاتی از قبیل تأمین عدالت توجه به سعادت ملت، گسترش آموزش و پرورش رشد اقتصادی، بسط وسایل مخابراتی، توسعه طرق مواصلاتی، تقویت نیروی دفاعی در برنامه های ایشان هم بر سیل مرسوم همه دولتها در همه معالک با عباراتی و با تفهیم و تأخری قید شده بود اما آن چیزی که بیشتر با آن تکیه شده رشد اقتصادی ۱۲٪ یا ۱۱٪ سال قبل و امید و وعدهای در توفیق و ادامه این رشد. اولاً رقم رشد به تنهایی حاکی از سلامت همه حساب نیست بلکه عوامل تشکیل دهنده این رشد مسائلی است که باید جلب توجه متصدیان امور را بکند که بعداً مفصل در این باب توضیح میدهم ولی البته دو نکته قابل توجه آنست که بعد از انقلاب سفید ایران و تحولات اجتماعی اخیر باید کلیه برنامه ها و بودجه های مملکت در جهت تحقق و بهتر رسیدن این تحولات باشد و باید هدف و برنامه های کار را با خطوط اصلی انقلاب تطبیق بدهیم یعنی نمیتوانیم بگوئیم کار گری را در اینجا بنام نماینده مینشانیم ولی توجه به حقوق کارگران نمیکنیم (عباس میرزائی - حزب ایران نوین حزب پاسدار انقلاب را امتهار امین کرده است) و همچنین ما باید این بودجه را با برنامه پنجساله که تصویب نموده اند تطبیق دهیم حال در جریانی مذاکره و مطالعه باید دید که این بودجه در جهات خطوط اصلی تحولات اجتماعی و برنامه پنجساله هست یا نیست؟ در محاسن انقلاب سفید ایران هر کس مطابق

ذوق و شوق خود را تفسیر مختلف می آن را توصیف کرده ولی همه قبول داریم که من حیث المجموع وقتیکه کارگر بهر دریافت مزایای میرسد کشاورز به ملک می رسد بانوان از حقوق مدنی استفاده میکنند. منابع طبیعی ملی میشود و نیز سایر اصول منشور انقلاب در واقع همه در جهت تحقیق یک دمکراسی واقعی است (صحیح است) امامد مکرسی واقعی هیچ چیز اسرار آمیزی نیست باید دید که در یک دمکراسی واقعی مردم از دستگاههای سیاسی و اقتصادی و اجرائی اجتماعی مملکتی خود چه میخواهند؟ تساوی فرصت برای جوانان بسایرین کار برای کسانی که میتوانند کار کنند، و امنیت و عدالت برای کسانی که بدان نیاز دارند، تأمین آزادیها و حقوق مدنی برای عموم، بهره برداری از پیشرفتهای علمی جهت بسط دائم بهبود زندگی. مادر واقع باید ببینیم در این بودجه برای تأمین این اصول چگونه توجه شده، آیا با اجرای این بودجه ما باین هدفها اگر نسیم لااقل نزدیک میشویم یا نه. برای این مطالعه قبل از وارد شدن به ارقام و مقایسه و توجهی بسایر نکات بودجه از طرف تهیه و تنظیم و جدول بندی و توضیحات این کتابچه های بودجه چند مطلب را باید تذکر بدهم خاصه آنکه حال که بر سبیل هر سال برای تهیه دفتر بودجه جایزه وزارت سنت گردیده و آقای هزاره منتظر الوزاره این دوره هستند بهتر است در تهیه و طرز تنظیم دفتر چه بودجه سال آینده برفع این نواقص توجه کنند البته ظاهر کتابچه ها خیلی قشنگ تهیه شده (مهندس ارفع - مطالبش جالب تر است) ولی طبق تنظیم این بودجه سه نوع منبع درآمد در نظر گرفته اند یک نوع از محل درآمد عادی یک نوع از محل درآمد اختصاصی و یک نوع از محل درآمد سازمان برنامه اما از جهت مقایسه با سال قبل فقط درآمد عادی سال قبل را مرقوم داشته اند و به درآمد اختصاصی و درآمد از برنامه مربوطه سال قبل اشاره ای نکرده اند و نتیجه حاصل میشود که مثلا آقای دکتر مذهب با نهایت حسن نیت با ملاحظه این جداول تصور میکنند که برای عمران روستائی یک میلیون تومان اضافه شده ولی توجه ندارند که در جمع سه قلم مبلغ درآمد مزبور مقایسه سال جاری و سال آتی معلوم میشود ۱۲۵ میلیون تومان کم کرده اند ضمناً چون در مذاکرات ما به ارقام زیادی اشاره خواهد شد و ارد رقم میشود و طبق معمول

ممکن است بعضی از حضار محترم که درست بودجه را مطالعه نکرده اند فوراً به یک جمله اینطور نیست و با اشتباه است متوسل شوند همچنین بر سبیل رویه سال قبل جناب آقای نخست وزیر با نماینده محترم دولت بیایند و بگویند این رقم آنطور هم که فکر کردید نیست و در جای دیگر ذکر یا تفکیک شده ولی باید بدانید تمام این ارقام بهر یز مستند به اسناد رسمی دولت میباشد هر جائی که میل دارید در همین دفتر بودجه ها است صفحه آنرا من یادداشت کرده ام میتواند مراجعه کنید (دکتر یزدان پناه - این اختلاف را با مقایسه با کدام ارقام پیدا کردید؟) بنده خواهم میکنم ستون ۵ صفحه ۳۳ قسمت ۵ کد ۳۵۱۰۰ بودجه سال ۴۸ را بگیرد در قسمت عمران شهری و ده و تأمین مسکن بخوانید و با ستون پنجم صفحه ۳۱ قسمت پنجم کد ۳۵۱۰۰ سال ۴۷ مقایسه بفرمائید رقم سال ۴۷ بشما نشان میدهد ۴۵۵ میلیون تومان برای عمران بوده ولی بودجه سال ۴۸ بشما نشان میدهد ۳۴۵ میلیون تومان شده اختلاف آن دورقم ۱۱۰ میلیون تومان است ولی فراموش نکنید که از این رقم هم ۲۵ میلیون تومان دخلا و خر جا بابت هزینه گمرکی است که وزارت آب و برق اجناس وارد میکند و در این حساب منظور شده آنرا هم حساب بفرمائید که سال قبل نبوده لذا ۲۵ میلیون با اضافه ۱۱۰ میلیون تومان چقدر میشود آقای دکتر یزدان پناه ۱۳۵ میلیون تومان عمران دهات و شهر و تأمین مسکن نسبت به سال گذشته اختلاف دارد باری امیدوارم آقای هزاره برای سال آینده بودجه را طوری تنظیم بفرمائید که این اشتباه حاصل نشود. نکته شایان توجه دیگر این است که مثلا خواننده باید بداند که از قریب ۱۲۰۰ میلیون تومان که از سال ۴۶ به سال ۴۸ به هزینه دستگاههای غیر عمرانی و غیر دفاعی شما زیاد شده چه مبلغ کرایه خانه داده شده یا حقوق داده شده با مزایا پرداخت گردیده یا بودجه مواد مصرفی است البته این ارقام را در دستگاه میشود پیدا کرد ولی چقدر بهتر است که شما که صحبت مملکت را میکنید یک صفحه اولی را برای این ۲۰ فصل با نند

خرج های مختلف بگذارید تا بتوانیم بدانیم جمع کل هر یک از این مخارج در دستگاه دولت چه مبلغ است امسال من این زحمت را برای شما کشیدم و چنین صورتی تهیه کردم بعد اشاره میکنم. در تنظیم دفتر چه فعالیت های عمل جاری دولت تقریباً برای هر خواننده ای در صفحه دوم و چهارم این نتیجه حاصل میشود که دولت بطور بخشنامه از همه ادارات تابعه سؤال کرده است که شما چه کرده اید و با چه میکنید آنها هم رویه ای که همه میدانیم قسمتی از کارهای نکرده را هم بحساب کرده و قسمتی از کارهایی که نخواهد شد بامید تحقق صورت دادند و تنظیم کنندگان هم در این راه از آنها عقب نمانند یعنی همان یک گزارش را در جاهای مختلف تکراری نوشته اند ولی بد نیست که خودتان هم قبل از اینکه ما بشما بگوئیم بکدفعه آنچه را که تنظیم کردید بخوانید. بصورت غیر واقع و نامطلوب آن توجه کنید من بطور نمونه یکی از صدها یا هزارها این قبیل موارد را مثال میزنم در صفحه ۵۲۱ شرح اجرای برنامه و فعالیت دولتی موضوع سیاست بازرگانی خارجی با ۳ میلیون تومان خرج میخواهید صادرات و واردات را حتی المقدور بموازنه نسی برسانید ولی سال قبل را که نگاه میکنم عین این عبارت از سال قبل با همین جمله تکرار شده بود بودجه اش ۳۰۵ میلیون تومان بود ۳/۵ میلیون تومان را تصویب کردیم دولت هم خرج کرد و نتیجه کار و اقدام این شد که تراز تطبیقی سیاست بازرگانی خارجی کشور نشان میدهد که کسر صادرات در ده ماهه اول سال ۴۷ نسبت به سال قبل از ۵۳ میلیارد ریال به ۷۳ میلیارد ریال افزایش یافت و اصولاً از ابتداء تنظیم این برنامه غلط بود زیرا طبق برنامه چهارم که خود شما تصویب کردید باید اختلاف واردات و صادرات زیادتر شود اگر نشود معلوم میشود که شما آن برنامه را اجرا نکرده اید زیرا بیش بینی شده که اصولاً تا آخر دوره برنامه چهارم رقم واردات شاید نزدیک به ۱۸۰۰ الی دو هزار میلیون دلار برسد بهر حال این بحث هم جایش این جا نبود و من برای نمونه ذکر کردم. در قسمت دیگر آقای وزیر اصلاحات ارضی ۵۷ هزار قریه در ایران میشناختند امروز معلوم شد شصت هزار قریه است ولی

آنچه مسلم است ۷۰ هزار قریه نیست در حالی که من شصت خدمات وزارت بهداشتی می نویسد که ۷۰ هزار قریه بازرسی یا بررسی بهداشتی شده باری همانطور که ظاهر این کتابچه ها خوب است سعی کنید مطالب آنها قدری جدی باشد. نکته دیگر نحوه عبارت برداری برای اشتباه خواننده است مثلاً شما در گزارشات خودتان در باب مرگ می نویسید «توفیق استفاده دولت در تأمین اعتبارات از سیستم بانکی حتی از خدمات طلب نهائی هم گذشت» این را هر کس میخواند میفهمد که یک پیشرفت است ولی معنایش را بهتر است از خود ایشان پرسید که درست خلاف آنست اکنون امثال این عبارات را در بودجه ای که همه باید بخوانند و بفهمند می نویسند از آن جمله کلمات عبارت «تأمین اعتبار از منابع دیگر» (دکتر دادفر - بجای تأمین اعتبار کشاورزی چه می نویسند؟) آنچه چیزی را می نویسند که سالهای قبل می نوشتند (دکتر دادفر - مثلاً چه بنویسند؟) بخوانم بر ایقان؟ (دکتر دادفر - بله) و ام آن چیزی است که ملت باید بدانند که مملکتش در دنیا اعتبار دارد میروند وام میگیرند خرج صحیح میکنند بهره برداری صحیح میکنند بعد هم که باید نسل آینده پس بدهند تعجب نمیکنند که پس ما این وامها را از کجا داریم زیرا خیلی از این امور عمرانی برای نسل آینده میشود (دکتر دادفر - شما تأمین اعتبار را میگوئید وام؟) برای خاتمه به این بحث یک قسمت دیگری در بودجه استانی میگویم اولاً برنامه عمرانی غیر از بودجه استانی است در ثانی بودجه استانی خود غیر از توزیع بودجه بین استانها است اما همین کار را هم که کردید فقط در قسمت ستون اعتبارات برنامه یک سر جمعی نوشته اند تمام ستون سفید گذارده اند سعی بفرمائید که سال آینده اصلاح بشود. در مورد عبارت ماده واحده اصلی بودجه در اینجا دو نکته جلب نظر نمایندگان محترم و جناب آقای نخست وزیر را بنمایم بودجه ای که در مجلس شورای ملی تصویب میشود بدین معنی است که این را بگیرد این را خرج کنید و این برنامه ها را انجام بدهید و در قوانین مکرر ما حتی قانون اساسی این مطلب را تأیید کرده است که وزراء مسئول اجرای این کارها هستند

ولی عبارت (تخصیص و تعهد اعتبار) که در ضمن مفاد ماده واحده آمده بنظر من با روح قانون اساسی مغایرت دارد (صحیح است) شما از کسی میتوانید مسئولیت بخواهید که باو اختیار داده بشود مثلاً در اجرای این برنامه که وزیر کشور شما ارائه کرده و بودجه آنرا تصویب میکنید ۳۶۵ روز وقت داده شده این برنامه را اجرا کند اگر تا ماه یازدهم دفتر نخست وزیر اعتبار این بودجه را تخصیص نداد شما چگونه میتوانی از ایشان مسئولیت بخواهید صحیح است ما میدانیم آقای نخست وزیر هم نیت توقف بر نامهها را ندارد ولی ما نمیتوانیم اصل مسئولیت مشترک وزراء را فراموش کنیم و اصلاً این بودجهها را برای این تصویب می کنیم که این برنامهها انجام بشود اگر قرار باشد این برنامه انجام نشود در اینصورت يك سطری مینویسیم آنقدر که آقای نخست وزیر پول را وصول کردند میتوانند بهر مصرفیکه صلاح میدانند خرج کنند مثلاً دستگاه دیگری که برای تعلیم باید يك طرحی داشته باشند و از اول فروردین باید شروع بکنند اگر تا ماه دهم این اعتبار تخصیص داده نشده این هدف و این برنامه تحقق پیدا نمیکند (صحیح است) یا اگر آن سازمان استاد استخدام نکرد تا آخر سال این بودجه تخصیص داده نشد کی جواب اسانید استخدام شده را میدهد این نکات يك مطالبی بود بطور کلی در طرز تنظیم بودجه و هیچ ارتباطی با بحث کلی ما در بودجه نداشت حال ما وارد خود بودجه مینویسیم جناب آقای نخست وزیر رقم بودجه سال قبل در مملکت بطور کلی در حدود ۲۷ میلیارد تومان بود امسال رسید به ۳۳ میلیارد تومان یعنی قریب ۵ میلیارد تومان با دقیقت ۵۷ میلیارد تومان اضافه شد مینیم مفهوم این افزایش چیست در آمد سرانه هر ایرانی را جدا کن ۲۵۰ دلار در نظر میگیریم جمعیت ملت ایران به ۲۶ میلیون خردهای رسیده با این ترتیب حساب فرمائید آنچه که خود شما هم عنوان کردید در آمد ناخالص ملی ۴۹۱ الی ۵۰۰ میلیارد تومان میشود دورقم دارید بکی تمام مملکت ۴۹۰ میلیارد که ۳۳ میلیارد آنرا دولت میگیرد دو خرچ میکند يك تقصیمی بکنید ادکتر بزدان پناه - برنامههای عمرانی هم هست (یعنی آنچه بوسیله دستگاهها که امای بنا بودنت

خرج میشود ۶۷٪ الی هفتاد درصد در آمد ناخالص ملی تمام مملکت است ولی اختیار در قبال مسئولیت است آیا دولت شما قادر به قبول این مسئولیت هست که ۷۰٪ امور معیشتی زندگی اجتماعی و اقتصادی و همه چیز این ۲۶ میلیون نفر را در ملت را تأمین کند این بودجه را زمانی مینوشید که از روی اسفالتهای خیابانهای تهران رد میشدید موقع مینوشید که قطعاً با دستگاههای ناخن تماس میگیرفتید و قفی مینوشید که ردیف کسانیکه باجه مرخص در بغل منتظر تا کسی بودند و پیدا نمیکردند در خیابانها میدید آبا دولت توانسته بود آنچه که از این قبیل امور را تا کنون تعهد کرده بود بتواند انجام بدهد که شما از سال قبل با مسائل چندین درصد این توقعات ملت را از دستگاه دولت بالا بردید ولی به بینیم این ۵۷ میلیارد ریال از کجا اضافه شده ؟ سال قبل بودجه عادی دولت ۹۸ میلیارد ریال بود و امسال به انضمام طرحهای مستمر عمرانی که جزو دولت است و وزیرش اینجا نشسته ۱۲۴ میلیارد شده است یعنی ۲۶ میلیارد بودجه اداری دولت زیاد شده سال قبل بودجه برنامههای شفا قدری بیشتر از ۹ میلیارد تومان بود و امسال شده ۱۱ میلیارد تومان یعنی فقط هشت میلیارد ریال اضافه شده اما به این رقم توجه کنید مؤسسات وابسته ۸/۵ میلیارد تومان بود شد ۱۰/۸ میلیارد یعنی ۲۳ میلیارد ریال زیاد شده یعنی آن سازمانها تیکه آقای دکتر مدرسی توضیحش را بخند متان داد آن مؤسسه ای که نه تنها شما نمایندگان ملت بلکه خود نماینده دولت هم در آنها نظارت ندارد تعارف نکنید (صحیح است) آن مؤسسه تیکه تمام منای فساد دستگاه دولت بر اثر تاسی بان از ریخت و پاشها از آن بی حسابها از آن ناز و نعمت سرچشمه میگیرد (احسن) اضافه شده مؤسسات وابسته بدولت یعنی چه ؟ مؤسسات وابسته بدولت یعنی کاری را که در مملکت مابا اقتصاد آزادی مثل ایران بخش خصوصی میتواند انجام بدهد ولی دولت دک ای بالای دکان مردم باز میکند و با يك بودجه ۳۳ میلیارد تومانی قبلاً قریب ماست فروشم سر بیل تجریش میشود مؤسسات وابسته یعنی این آبا این صحیح

در که شما مؤسسه ای شبیه انوبوسرانی و تلفن و سایر دست هائیکه صحبتهاش شد بدستگاه مملکت طوری بده کنید که توقعات مردم همایش از دولت باشد جناب آقای نخست وزیر با آن روح آزاد منش خود شتراف کردند که هر کتاب اقتصادی را خوانند بدهد که مطالبش غیر از کتاب اقتصادی بود که در سال قبل خوانده بودند شاید کتاب آخری که خواندید این باشد که مؤسسات وابسته بدولت دستگاههای انتفاعی و بازرگانی لازمه اجرای برنامههای دولتی است ولی نموده يك کتاب دیگر میدهم ملاحظه فرمائید این اصل صحیح نیست جناب آقای نخست وزیر دولت سلف فروش و تاجر نیست که به ملت به چشم مشتری سود آور نگاه کند دولت ارشاد کنند و هادی

و حامی مردم و دستگاههای بخش مربوط مردم باید باشد (صحیح است)

۶- تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه

رئیس - آقای رامبد صحت جناب عالی خیلی طول میکشد ؟

رامبد - اگر اجازه فرمائید ده مه بدهم

رئیس - چون چهار ساعت بعد از ظهر جلسه د ششم

با اجازه خانها و آقایان جلسه ختم میکنیم و جلسه بعد ساعت ۹ بعد از ظهر امروز موکول میشود

(مجلس در ساعت هفت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی